This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Google

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

+ *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
+ *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
+ *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
+ *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via `http://books.google.com`

839.38
T65d
L6

A 929,546

TBLOEMEN

BIJ DE NABUREN GEPLUKT.

DOOR

H. TOLLENS Cz.

UITGAVE VAN G. T. N. SURINGAR TE LEEUWARDEN.

1837
ARTES VERITAS SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
E PLURIBUS UNUM
TUEBOR
SI QUAERIS PENINSULAM AMOENAM
CIRCUMSPICE

839.38
T65d
L6

DICHTBLOEMEN,

BIJ DE NABUREN GEPLUKT,

DOOR

H. TOLLENS, Cz.

Tweede druk.

LEEUWARDEN.
G. T. N. SURINGAR.
1856.

BERIGT VOOR DEN EERSTEN DRUK.

Toen ik, in den aanvang van mijne poëtische loopbaan, niet wijzer dan vele jeugdige dichters van vroegeren en lateren tijd, mij eene eereplaats in den tempel van den Roem door overmaat van geschriften en gedichten dacht te kunnen verwerven, behoorde tot de veelvuldige door mij uitgegeven boekjes en blaadjes, eene verzameling van uit het Fransch vertaalde gedichten, die ik, onder eenen nog bloemrijker titel dan dien van den tegenwoordigen bundel, in het licht zond. Dat boekje, ofschoon niet minder gebrekkig en verwerpelijk dan alle andere onrijpe lettervruchten mijner onervarene en onbestuurde jeugd, bleef nogtans, tot mijn leedwezen, langer in aanzijn dan

271184

vele andere mijner mislukte dichtproeven, en menig goedwillig en inschikkelijk boekverzamelaar liet het naast mijne latere bundels eene onverdiende plaats beslaan. Ik heb voor deze onderscheiding geene andere reden kunnen opsporen, dan dat er, ondanks al mijne onhandigheid, hier en daar, als bij toeval, nog ietwat van den geest van enkele in 't oorspronkelijk fraaije stukjes in overgebleven zal zijn. Maar wat er dan ook de reden van wezen moge, genoeg, ik werd ernstig voor 't gevaar beducht, dat er eene tweede uitgave van dat onhebbelijk en lang door mij afgekeurd boekje zou kunnen verschijnen; en alleen om dat gevaar te ontgaan, besloot ik tot het rangschikken en ter perse leggen van eene andere verzameling van sedert door mij overgezette of nagevolgde stukjes, waarbij ik tevens zou kunnen opnemen of inlasschen zoodanige gedichtjes uit den ouden bundel, die zich niet al te slordig of afzigtelijk mogten voordoen om, als ter sluik, eenige weinige bladzijden in den nieuwen te beslaan. Ik meende door dat middel het vorige boekje te onderdrukken

en te verdringen en het oude sinds lang verwelkte TUILTJE *van zoogenoemde* DICHTBLOEMEN *voor eenen nieuwen ruiker te doen verwerpen.*

Met deze bedoeling dan, en ter bereiking van dat oogmerk-alleen, is deze bundel ter perse gegeven. Ik verzoek dienvolgens den beleefden en belangstellenden verzamelaar mijner dichtwerken, het oude boekje, waarvan al het bruikbare in dit nieuwere wordt teruggevonden, als van geene verdere waarde hoegenaamd, te willen uitschieten en er dit betrekkelijk betere voor in plaats te willen stellen. —

Hoezeer al de hier verzamelde stukjes aan de dichters, wier namen er bij vermeld staan, zijn ontleend, zoo bevinden er zich echter vele onder, waarvan men den oorsprong niet uit de navolging zou herkennen, en die door verandering van versmaat en vorm — somtijds door toevoeging — dikwijls door uitlating — veeltijds door den Hollandschen tooi en tint aanmerkelijk van het voorbeeld afwijken, zoodanig dat ik vele derzelve met minder gevaar en meerder regt voor mijn

eigendom zou kunnen doen doorgaan, dan menig hedendaagsch poëet zijn zoo genoemd oorspronkelijk werk voor den zijnen.

Dit weinige over het boekje in 't algemeen. Wat ik verder omtrent een of ander stukje in 't bijzonder zou wenschen te zeggen, zal men op de lijst van den Inhoud vermeld vinden.

1839. T.

INHOUD.

* * * . . . . *Bladz.* 1.

Toen ik, omstreeks den aanvang des vorigen jaars, dit bundeltje voor de drukpers rangschikte, troffen mij, weinige weken na elkander, twee hartverpletterende slagen, het verlies, namelijk, van mijne onvergetelijke vrouw en van mijnen oudsten zoon. Die treurige omstandigheid, waarvan het ongepast zou zijn, hier meer te zeggen, vertraagde den druk van het boekje en gaf aanleiding om deze zeer verre navolging van VICTOR HUGO aan het hoofd er van te plaatsen.

DE OUDE BOER AAN ZIJN ZOON . . . . — 3.

AAN EENE JUFFER . . . . — 7.

DE JONKER VAN 'T STICHT. . . . . — 8.

Het zal naauwelijks aanwijzing behoeven, dat dit stukje geheel verhollandscht is. Het heet in 't Engelsch LOCHINVAR. De heer VAN LENNEP, deze Romance, even als ik, in een Nederlandsch kleed stekende, heeft haar, even als ik, op Gelderschen grond verplaatst, en ze DE HEER VAN CULEMBORG getiteld. Deze overeenkomst kan niet dan geheel toevallig zijn.

DE ONOVERWINNELIJKE VLOOT . . . . — 11.

Het was op verlangen van Mr. J. SCHELTEMA dat ik dit stukje vertaalde. Het werd door hem opgenomen in zijne GESCHIEDENIS VAN DE UITRUSTING EN DEN ONDERGANG DER ONOVERWINNELIJKE VLOOT. Volgens zijne teregtwijzing moest de *Löwenflagge* van SCHILLER in eene *Kruisvaan* veranderd worden.

Liedje . . . . Bladz. 14.

Aan de zon . . . . — 17.

Lord gregory . . . . — 19.

Jan, die weent en Jan, die lacht . . . . . . — 21.

Bij het overschrijven van dit stukje, dat reeds vele jaren heugt en in de oude verzameling voorkomt, vond ik eene zeer natuurlijke aanleiding tot de toespeling op den Belgischen afval, die men op bladz. 23 leest.

De leeuwrik en zijn heer . . . . — 25.

Hamlets alleenspraak . . . . — 29.

Het schijnt mij toe, dat Hamlet niet zoo zeer nadenkt over het min of meer *edele* van de keus tusschen dulden of sterven, maar dat hij bepeinst wat *wijzer*, verstandiger, welberadener is. Daarom heb ik in den tweeden regel het *nobler* van SHAKSPEARE in *wijzer* veranderd. De geheele inhoud der Alleenspraak pleit, naar mijne meening, voor die lezing. — Overigens gevoelt niemand beter dan ik, hoe ver mijne navolging, even als die mijner voorgangers, VOLTAIRE en BILDERDIJK niet uitgesloten, beneden het oorspronkelijke dezer kernachtige en beroemde Monoloog gebleven is.

Blaauw . . . . — 31.

De liefde en de dwaasheid . . . . — 33.

De biddende . . . . — 35.

De wijnrank en de olm . . . . — 36.

Nanna . . . . — 37.

Tafelliedje . . . . — 41.

Klagt . . . . — 43.

De mensch en de vloo . . . . Bladz 44.

De sterrezienster. . . . . — 47.

Dit en nog een tweede stukje van den beminnelijken CLAUDIUS hebben verzuimd hunne plaats in den bundel LIEDJES in te nemen. Ik mogt hun daarom echter geen blaadje in dezen bundel weigeren.

Tegenstrijdigheid. . . . . — 48.

Herdersdicht . . . . — 49.

Vergankelijkheid . . . . — 54.

Ik heb gemeend, dit opmerkelijk stukje in rijmelooze jamben, als waarin het oorspronkelijke is opgesteld, terug te moeten geven. Het rijm zou er, dacht ik, een zweem van kunst aan bijzetten, die de natuurlijkheid en eenvoudigheid benadeelen kon, 't Ware anders niet moeijelijk geweest, de regels in rijmklanken te doen eindigen, zonder zich te ver van het origineel te verwijderen. Bij voorbeeld:

'k Denk ieder keer, als ik dat aaklig slot —
Ginds, vader! — zoo vermolmd zie en verrot,
Of 't met ons huis ook eindelijk zoo zal gaan?
Wat staat die burgt daar aaklig! Zie eens aan!
Het lijkt vriend Hein van Asmus wel! Ik ril
Als ik er langs trek. Maar sta hier eens stil
En kijk ons huis eens! Als een kerkje steekt het uit!
Het vriendlijk maantje schijnt op elke ruit!
Zeg, vader! valt dat ook eens in elkaar?
Mij dunkt van neen: dat is onmooglijk waar. Enz.

In 't oorspronkelijke vergelijkt de knaap de vervallen burgt bij den Bazelschen doodendans van HOLBEIN. Ik vond het titelplaatje van ASMUS althans even gepast, en vele Hollandsche lezers zullen het boek van CLAUDIUS beter dan de schilderij van HOLBEIN kennen. De wijsgeerige vader zal dat algemeen gekende boek wel eens aan den knaap hebben getoond en de bloode jongen zal dan ook wel van het geraamte hebben gehuiverd.

Op den dood van een aap . . . . *Bladz.* 60.

Noodiging . . . . — 61.

De kleine bedelaarster . . . . — 63.

Men moest dit klein en kunsteloos stukje niet slechts stil en voor zichzelven lezen: men moest het niet anders dan hooren zingen, mits door eene natuurlijke en ongemaakte stem, die de woorden niet in de muzijknoten doet wegzinken. De melodie voor den Hollandschen tekst is niet minder gevoelig en roerend dan die voor den Engelschen. De stille lezing van deze eenvoudige regelen kan ons zeer koud laten, maar gezongen wordende, hebben zij mij meermalen de tranen uit de oogen geperst. Deze aanmerking slaat echter niet op dit stukje in 't bijzonder. Verzen moesten welligt nimmer zonder begeleiding van de levende stem worden gelezen.

Op een marmeren amor. . . . . — 64.

De dieren. . . . . — 65.

Verveling en vermaak . . . . — 69.

Hanna . . . . — 71.

Het kind van den huize . . . . — 75.

Een zalige, aan de zijnen op deze wereld . — 78.

Lize . . . . — 79.

Bemoediging. — 81.

De pijl. . . . . — 83.

Bepeinzing over den tijd . . . . — 84.

Job joren . . . . — 87.

De oude schooijer . . . . *Bladz.* 88.

Dit stukje, benevens de beide vorigen (de twee kleine blad- [illegible]

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden.

Blijmare voor Moeders en Kinderen!

Met deze begroeting mag wel de nieuwe uitgave van Goeverneur's eerste Fabelboek verwelkomd worden. W. Hecker.

De prijs van elk deeltje, met 24 plaatjes, is 90 cents; met gekleurde plaatjes *f* 1.25. — In rood linnen bandje 25 cents hooger.

GOEVERNEUR'S

FABELBOEK

behoort sedert lang tot de meest gevierde en gewaardeerde kinderboekjes. De vier deeltjes zijn thans weder ieder afzonderlijk en in het geliefde kleine formaat te bekomen, onder de navolgende, van ouds bekende, titels:

I

FABELEN EN GEDICHTJES.

II

HOE LANGER HOE LIEVER.

Op den dood van een aap . . . . *Bladz.* 60.
Noodiging . . . . 61.
Kleine

III

VERTELSELTJES

BIJ MOEDERS SCHOOT.

IV

HET LAATSTE BOEKJE.

In de uitstekende boekjens van Goeverneur — zegt de Génestet — vindt gy vaersjens voor wichtjens van een jaar of drie, of vier, of zes, bevattelijk en eenvoudig en toch volstrekt geen rijmpjens, maar in de daad geestige poëzietjens, die ook de kinderkens aantrekken met zoete toovermacht . . . .
. . . . Dit is de kunst en dit is de gave, om de kinderen in hunne vaersjens te laten denken, spreken, zingen, zoo, dat ze begrijpen en gevoelen, wat zy zeggen, dat zy-zelve worden geroerd en getroffen, dat het is, vooral, of de gedachten oprijzen, uit hun eigen hart, in hun eigen kunstelooze vormen!

De versjes, die in deze uitgaaf zijn opgenomen, zijn juist degenen waarmede de heer Goeverneur indertijd, bij zijn eerste optreden, zijn goeden naam als kinderdichter voor altijd heeft gevestigd. Zij zijn dan ook de populairste van al zijne vele gedichtjes voor kinderen gebleven. Natuurlijke en ongekunstelde versjes als „Hondje zit op", „Zie daar dien bedelaar eens staan", „Ach zie, ons vogeltjen is dood", „Veulen, spring en speel maar toe", „Heer Olifant, hoe

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden.

DE OUDE SCHOOIJER . . . . *Bladz.* 88.

Dit stukje, benevens de beide vorigen (de twee kleine blad-

oud zijt gij?" „Hoor Ezel, als gij m'er naar vraagt", „Twee oogen heb ik tot mijn wil", en nog zoovele andere kunnen onmogelijk uit het geheugen gaan van hen, die ze zelf als kind hebben genoten. *Nieuws van den Dag.*

DEZE VIER BUNDELTJES VAN

GOEVERNEUR'S FABELBOEK

behelzen de navolgende fabelen en versjes:

Het beste wat er te vinden is.
Nieuwe Groninger Courant.

De Fabelen van Goeverneur zijn een ware weldaad voor ons Vaderland.
NICOLAAS BEETS.

Ontegenzeggelijk meesterstukjes in hunne soort; alle kleine harten gaan er van open en toe, als een doosje. BUSKEN HUET.

EERSTE BUNDELTJE:

FABELEN EN GEDICHTJES.

Met 24 plaatjes.

Zie daar dien bedelaar eens staan; — enz.
Het roodborstje pikt aan het venster: tin! tin! — enz.
Sliep hem uit! hem met zijn pruik, — enz.
De vogeltjes maken een droevig geschreeuw, — enz.
Heer Wind, wat zijt gij onbeleefd! — enz.
Eekhorentje, kom toch en speel wat met mij; — enz.
Lieve poesjes, wacht eens even, — enz.
Wel hoe blaft gij zoo, Kardoes? — enz.
Stoute jongen daar gij zijt! — enz.

Uitgave van HUGO SURINGAR te Leeuwarden.

Op den dood van een aap . . . . *Bladz.* 60.
Noodiging . . . . 61.
Kleine Be[illegible]

Goeden morgen, lieve jongen! — enz.
Bokje, pas op, anders bijt ik u zeer! — enz.
Vriend Spits, zonder gekheid, ik moet u wat vragen, — enz.
Paardje, uw krib is boordevol, — enz.
Kom, vriend Langoor, rep u wat; — enz.
Heer Os! gij trekt zoo'n zuur gezicht, — enz.
Lammetje, zeg toch, hoe blaat gij zoo bang? — enz.
Knaapje, ik bid u al mijn best, — enz.
Leeuwrik, wel, wat zingt gij vroeg! — enz.
Wel, lieve Duifjes, zit gij nog — enz.
Ach zie, ons vogeltjen is dood! — enz.
Ziet gij dien grooten vogel daar? — enz.
Hondje, zit op! — enz.
Foei, groote lobbes! schaam u wat, — enz.
Poesjelief, wat wordt gij groot! — enz.

Twee oogen heb ik tot mijn wil; — enz.
Hoe vroolijk ben ik weer ontwaakt! — enz.
Goede Vader, die daarboven — enz.
Goeden nacht, gij allen! — enz.
Lieve God! ik hoor zoo even — enz.
Ach! lieve God! Uw macht is groot; — enz.
Er loopt geen muisje op 't veld, of 't heeft — enz.
Vader heeft het andre dagen — enz.
Het oude jaar is weer verdwenen, — enz.
Eens trok een man de wereld rond, — enz.
Jezus Christus is zoo goed! — enz.
De wind is sterk, de zee is groot, — enz.
De Heiland wandelde, uit de poort — enz.
Waar woont de lieve God? — enz.

TWEEDE BUNDELTJE:

HOE LANGER HOE LIEVER.

Met 26 plaatjes.

Boek! mijne ouders wenschen zeer, — enz.
Muisje, foei! wat zie ik daar! — enz.
Ei, ik wou toch wel eens weten, — enz.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden.

De oude schooijer . . . . *Bladz.* 88.

Dit stukje, benevens de beide vorigen (de twee kleine blad-
[illegible]

Egel, tsa, ik pak u aan. — enz.
Kijk eens, hoe ik, holderbolder, — enz.
Kapel, Vertel, — enz.
Ik bon het Lekkers, aardig kind! — enz.
Lieve Vogels, zijt gij daar? — enz.
Ei, ei, heer Uil, komt ge eens aan 't licht? — enz.
Heer Kukluku, wat scheelt er aan, — enz.
Konijntjes, zegt mij, — enz.
Vogel, pas op, want ik zal u betrappen! — enz.
Gij, knaapjes en meisjes! ach, geeft mij een peer, — enz.
Ha, welkom, welkom, lieve Beer! — enz.
Mijn Bigjes! sprak het oude zwijn — enz.
Komt, kleintjes, luistert eens aandachtig — enz.
Eendjelief, wat ben ik blij, — enz.
Heb ik daar het luid geschal — enz.
'k Zou niet steeds in wind en regen — enz.
Veulen, spring en speel maar toe, — enz.
Kom toch hier, lichtzinnig kuiken! — enz.
Eendje, hoor eens en vertel! — enz.
Ooievaars, ooievaars, zegt mij, waarheen? — enz.
De lucht wordt warm, de winter is geweken, — enz.
Popje, foei, het is toch schande, — enz.
Vischje, vischje, pas toch op, — enz.

Lieve kindren, die dit boekje — enz.
Wie, die het zwarte bloemzaad ziet, — enz.
Als ge een kruipend wormpje ziet, — enz.
Boompjen, ach, met mededoogen — enz.
De koude winter is voorbij, — enz.
Ik dank U, God, die in den hemel woont, — enz.
Mijn hoofdje klopt en brandt als vuur, — enz.
o Goede God, op mijn gebed, — enz.
Ik ben nog klein en mag nog niet — enz.
Heer Jezus, zijt gij inderdaad — enz.
Elke goede moeder geeft — enz.
Toen Jezus Christus hier op aarde — enz.

> Het koomt er op aan wat de kleine menschjens van buiten leeren. 't Heeft invloed van binnen. De vaersjens der kindsheid beteekenen iets voor het leven. De Génestet.

Zie omme.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden.

Op den dood van een aap . . . . *Bladz.* 60.
Noodig[illegible] 61

DERDE BUNDELTJE:

VERTELSELTJES

BIJ MOEDERS SCHOOT.

Met 24 plaatjes.

Hei, Spreeuw, zijt gij doof? Zeg, wat doet ge in mijn nest? —
Ba, wat is 't koud hier in den plas! — enz.
Foei, luie Das, foei, schaam u wat! — enz.
Kleine guit — enz.
Duifjes, doet het u geen zeer, — enz.
Wel, Poes, wat sluipt ge zoo alleen — enz.
Spits, wilt ge mee uit wandlen gaan? — enz.
Zeg, juffrouw Geit, als 't u behaagt, — enz.
Ach, Meeuw, als ik maar vliegen kon, — enz.
Heer Leeuw, gij zijt zoo sterk en groot, — enz.
Lieve Zwaluw, aardig dier, — enz.
Spits, mij dunkt, het was niet kwaad, — enz.
Laarzen, ei laarzen! 'k heb wel eens gezien, — enz.
Wel jemenie joosje, wat riekt het hier goed! — enz.
Hondjen, wel, wat zijt ge kleen! — enz.
Ei, meester Wolf, jeukt u de maag? — enz.
Lieve Zwanen, zwemt ge weder — enz.
Pop, ik merk met groot verdriet, — enz.
He, mevrouw Gans, zie ik u hier? — enz.
'k Heb een raadsel, als ge 't raadt, — enz.
Kip, och, kakelt gij al weer? — enz.
Vogel, 't is zoo bitter koud, — enz.
Haasje, Haasje, merkt ge wat? — enz.
o Wee mij, o wee mij, daar heb ik 't verbruid! — enz.

Willem heet ik, — enz.
Gelijk een goede moeder — enz.
Als de sterren flonkren — enz.
God zorgt voor ieder bloempje op 't veld, — enz.
Elk slakje heeft een huis, — enz.
De leeuwrik zingt zijn vroolijk lied — enz.
God sprak, naar zijn welbehagen: — enz.
God en Vader, er begint — enz.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden.

De oude schooijer . . . . *Bladz.* 88.

Dit stukje, benevens de beide vorigen (de twee kleine blad- ... rekend) hebben koningen tot dichters, en zijn be- ... letterlievende

Lieve God, zoo 'k heden weer — enz.
Gij, o God, geeft drank en eten — enz.
Zon en maan — enz.
Weet gij, hoeveel heldre starren — enz.

VIERDE BUNDELTJE:

HET LAATSTE BOEKJE.

Met 24 plaatjes.

Foei, 't is toch dom van mij geweest, — enz.
Hei daar, lummel van een dier, — enz.
Braadworstje, ginder in de pan, — enz.
Hoor, Ezel, als gij m' er naar vraagt, — enz.
Hei Raaf, hei schelm, hei zwarte dief! — enz.
Kipjes, wat huppelt gij, — enz.
Veulen, flink en aardig dier, — enz.
Koe, ha, vind ik u daar staan? — enz.
Wel, zie mij daar dien Haas eens aan! — enz.
Hoenders, wat scheelt u, wat dreigt u voor kwaad, — enz.
Heer Olifant! hoe oud zijt gij? — enz.
Poesje, 't is een booze tijd, — enz.
Dag, wezeltje, waarheen zoo snel? — enz.
Vlinder, zijt gij — enz.
Reetjes, een, twee, drie, vier, — enz.
Stil, Hondje, stil en wees te vree, — enz.
Pak u weg, gij kwade Bij! — enz.
Wie raadt mijn mooi raadsel? wie is zoo verstandig? — enz.
Toe, Muisjelief, toe, rep u wat — enz.
Ach, Kuikens, maakt u weg van hier, — enz.
Zoo, weer aan 't snoepen, leelijk dier, — enz.
Foei, wat een woest gekijf is dat! — enz.
Wel, zeg mij eens, broertje, wat ge al zoo verstaat, — enz.
Wat is 't hier prettig; zullen wij — enz.

Wie heeft de bloemen voortgebracht — enz.
Als 's morgens, na den donkren nacht, — enz.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden.

OP DEN DOOD VAN EEN AAP . . . . *Bladz.* 60.
NOODIGING . . . . 61.

Als 's avonds de arbeid is gedaan, — enz.
Lentetijd, liefste tijd! — enz.
Zorg, dat gij geen kwaad verricht! — enz.
Wien Jezus mint, — enz.
Wie heeft ooit Gods hand aanschouwd? — enz.
Oog van God, den Hemelheer, — enz.

Wij behoeven den lof niet te zingen van deze kostelijke kinderpoëzie; het is duizendmaal beter dan ons mogelijk zijn zou, gedaan door mannen als DE GÉNESTET en BEETS; maar bovendien herinneren honderden vaders en moeders zich het genot, dat zij als kinderen door deze verzen hebben gesmaakt.

Nieuwe Groninger Ct.

Van GOEVERNEUR'S FABELBOEK bestaat ook eene uitgaaf in groot kwarto formaat, met de 98 platen naar OTTO EERELMAN. In één rijk verguld linnen band *f* 17.75. Afzonderlijke bundels ieder met zes platen zijn te bekomen à 90 cent.

Bij denzelfden uitgever ziet het licht:

GOEVERNEUR, *KINDERLEVEN.* Eene familiegeschiedenis voor kinderen.

I. Karel en Marie. 3e druk.
II. Reinoud en Lina. 2e druk.
III. Lotje en hare kinderen. 2e druk.

Ieder deeltje met vier plaatjes.

Prijs per deeltje **90 cent.** — Gebonden *f* **1.25.**

Te bekomen bij alle boekhandelaren. — Na toezending van het bedrag per postwissel aan den uitgever HUGO SURINGAR te Leeuwarden, franko toezending van het verlangde door geheel Nederland en de Koloniën.

De oude schooijer . . . . *Bladz.* 88.

Dit stukje, benevens de beide vorigen (de twee kleine bladvullers niet gerekend) hebben koningen tot dichters, en zijn bestemd geweest om in eene letterlievende bijeenkomst, die op Driekoningenavond inviel, voorgelezen te worden. Ik hoop dat de koning van Beijeren mij het regt zou laten wedervaren van toe te stemmen, dat ik in zijne onzamenhangende rapsodie althans eenig verband gebragt heb en zijne slechte verzen ten minste niet nog slechter heb gemaakt. Van Fredrik den tweede zou ik bijna eene dergelijke bekentenis durven verwachten, maar voor koning Jacobus zou ik mij nederig willen buigen en hem eerbiedig verschooning vragen, dat ik zijne bevallige en naïve verzen niet losser en geestiger heb kunnen overbrengen. Het oorspronkelijk stukje van dien koning der armen (gelijk hij genoemd werd) is een echt juweeltje. Men wil dat hijzelf niet vreemd was aan het snaaksche tooneel, hetwelk hij zoo levendig heeft bezongen.

De boekliefhebber . . . . — 92.

Kinderhulde aan God . . . . — 93.

Er is zeer onlangs te Gent een bundel gedichten van den Belgischen poëet LEDEGANCK in 't licht verschenen, waarin men eene overzetting van dit lieve stukje vindt. Die bundel levert, in 't algemeen, vele uitstekende blijken van de bekwaamheid des dichters op; maar vooral is dit stukje zoo regt gelukkig en kinderlijk door hem overgebragt, dat ik hem meer dan een couplet benijd heb. Onder de vele Belgen, die thans, als een wonder verschijnsel, met goed gevolg, veel beter dan ooit en in een beschaafder taal dan vroeger, de Nederduitsche dichtkunst beoefenen, verdient de heer LEDEGANCK voorzeker eene voorname — zoo niet de eerste plaats.

Mijne geliefde . . . . — 97.

Na ik, voor vele jaren reeds, dit stukje had overgebragt, kwam mij daarvan eene nog vroegere overzetting van den heer SCHENK in handen. Mijne navolging heeft geen oogmerk om met de zijne te wedijveren, zoo als (ik beken het opregt) met sommige stukjes

ten aanzien van andere vertalingen wel eens het geval is. De heer SCHENK staat ongetwijfeld aan het hoofd van al onze dichterlijke navolgers. Zijne NACHTGEDACHTEN strekken daarvan ten bewijze, gelijk hijzelf ten bewijze strekt, hoe de Fortuin tot zelfs in de dichterlijke reputatiën de hand heeft. Hoe vele poëten onzer dagen, die niet in zijne schaduw verdienen te staan, hebben zich, door welke middelen dan ook! naam en faam verworven, terwijl de hoogstverdienstelijke en nederige man naauwlijks meer wordt medegerekend bij de optelling onzer ontelbare dichters!

HET LOT VAN ALLEN . . . . — 101.

MIJNE SCHRIJVERS . . . . — 103.

DE KLAPPERMAN IN 1813 . . . . — 104.

DE OUDE VROUW. — 105.

Dit gedichtje is een der weinige parelen, die er uit den slijkpoel van BERANGER zijn op te visschen. Hoe stootend echter vele der voortbrengselen van dien losbandigen poëet voor eerbaarheid en zedelijkheid zijn mogen, is het niet te ontkennen, dat hij als dichter een der eerste rangen op den Franschen zangberg bekleedt, en den vromen LA MARTINE, bij voorb. (wiens grove en naakte voorstellingen in een zijner jongste gedichten veel walgelijker zijn dan de wulpschheid van den eerste) in juistheid van zeggen, keurigheid van versificatie, ongezochtheid van schildering en poëtische waarheid, verre overtreft.

MIJN VADERLAND . . . . — 108.

Het zal alwederom geen aanwijzing behoeven, dat dit stukje, gelijk meerdere, geheel verhollandscht is.

DISCHGESPREK . . . . — 110.

NANNI . . . . — 111.

AAN DRIE ZUSTERS . . . . — 112.

HET ONRUST GEZIN . . . . *Bladz.* 113.

VLINDER EN BLOEM . . . . — 114.

DE GRIJSAARD IN DE LENTE . . . . — 115.

OENE VAN SNEEK . . . . — 117.

In het Schotsch: JOCK D'HAZELDEAN, gelijk ook het tooneel, in 't oorspronkelijke, op Schotschen grond is.

MANNENWAARDE . . . . — 119.

WIEGELIED, IN DEN KERSNACHT . . . . — 121.

Dit liedje van de Fransche dichteres AMABLE TASTU werd bij de wedspelen te Toulouse, *Les jeux Floraux* genaamd, met den uitgeloofden eereprijs bekroond.

DE WEDUWE . . . . — 125.

DE SPINSTER . . . . — 129.

Ook van dit stukje kwam mij sedert eene navolging van eene andere hand voor, namelijk van die des heeren SPANDAW. Ook met hem wensch ik niet te wedijveren: de uitslag kon in mijn nadeel zijn.

AAN LEONORE . . . . — 131.

GEBED VOOR ALLEN . . . . — 132.

THE UNIVERSAL PRAYER is in meest alle nieuwere talen overgebragt, doorgaans echter met uitbreiding en in een ruimer dichtmaat. Ik heb mij in de overbrenging er van mindere vrijheid veroorloofd, dan ik gewoon ben te nemen; doch, de beknoptheid willende behouden, vrees ik de ongedwongenheid te hebben opgeofferd, die eene der onmisbaarste vereischten van eene dichterlijke navolging is. Wij bezitten eene vroegere vertaling van dit stukje door den heer P. VAN WINTER, N. S. Z., die het in woordelijke getrouwheid nog verre van de mijne wint.

Mannenkuischheid . . . . *Bladz.* 135.
De grootmoeder . . . . — 139.
Landvermaak . . . . — 142.
Maria stuart, in de lente . . . . — 145.
De vreugde. . . . . — 148.
Het ongenoemde meisje . . . . — 149.
Aan een schilderkunst-dichter . . . . — 151.
De krankzinnige in bedlam. . . . . — 152.
Vrouwenlof. . . . . — 155.
Waar? . . . . — 158.
Aan den lezer . . . . — 160.

*   *   *

Het vrolijk seisje, dat zoo mild was met zijn zangen,
Laat nu de wiek en 't kuifje hangen,
Verkleumd van regen en van wind:

Het zoekt een venster op, waar 't in een hoek mag schuilen,
Terwijl de najaarsstormen huilen,
En 't in het woud geen loover vindt.

Zoo, zangrig boekje, dat in voorspoed werd geboren,
Zoo ging uw vreugde in rouw verloren;
Thans zijn uw witte randen zwart:

Gij zoekt geen lof, geen eer, waar gij zult naadren mogen;
Gij vraagt een blik van mededoogen —
Een zucht van 't medelijdend hart.

* * *

Wie zal den vogel, die een wijkplaats zoekt, verjagen?
Hem had een tijgerin gedragen,
Hem had een wreede wolf gevoed!

Wie zal dit kunstloos boek een strenge regter wezen?
Beschreide blaadren spottend lezen? . .
Zoo wreed geen sterv'ling, die dat doet!

Gaat, zwakke zangen, die in blijdschap zijt gezongen!
Gaat! gij wordt nergens weggedrongen:
Uw vrijbrief is mijn diepe rouw:

Gaat! elk gevoelig hart zal u een voorspraak strekken:
De liefde zal uw feilen dekken,
Zoo als zij 't seisje dekken zou.

Naar het Fransch van VICTOR HUGO.

DE OUDE BOER AAN ZIJN ZOON.

Wees braaf, mijn zoon! in lief en leed,
Wees eerlijk tot aan 't graf,
En wijk geen enkle vingerbreed
Van Gods geboden af.
Dan zult ge, als over bloem en kruid,
Op kei en doornen gaan,
En als de dood uw schreden stuit,
Ziet ge onbevreesd hem aan.

Dan slaat ge uw sikkel ligt en rap
Door golvend graan en gras;
Dan zingt gij bij den waternap,
Als hadt gij wijn in 't glas.

Den booze slechts valt alles zuur;
Geen vreugd ontgloeit zijn hart;
De duivel laat hem rust noch duur
En kleurt hem alles zwart.

Hem maakt geen lente jong en blij,
Geen nieuwontluikend woud;
Hij zint op list en schelmerij
En wenscht naar niets dan goud.
Het bladgeritsel, 't windgesuis
Jaagt hem den schrik in 't bloed,
En, ligt hij eens in 't plankenhuis,
Hij slaapt ook daar niet goed.

Hij moet weer op, en, jaren nog,
Zoo ras het spookuur slaat,
Te wacht staan als een kettingdog
En janken langs de straat.
De spinster, die met klos en wiel
Haar hut eerst laat betrekt,
Gevoelt een doodsangst in de ziel,
Als zij 't gedrogt ontdekt.

En is zij weer, bij 't rijzend licht,
Naar d'arbeid heengesneld,
Dan wordt het eerst haar spookgezigt
De spinschool-rond verteld.
De maagdenhartjes jagen snel
En huivren bij elk woord,
En wenschen in nog dieper hel
Den dooden guit gesmoord.

De sluwe Koen, bekend in 't rond,
Een booswicht tot aan 't graf,
Stal telkens van zijn buurmans grond
Een breede ploegsneê af:
Nu ziet des middernachts zijn buur
Op 't omgelegen land
Een ploeg van vuur, een man van vuur,
Die over d'akker brandt.

Onze ambtman, die de boeren sneed
En regt en jagtwet schond,
Spookt in een sulfer jagerskleed
Het bosch in 't najaar rond:

Een rosse hengst host elken nacht
Door dik en dun hem voort;
Een zwarte brak verzelt die jagt,
Tot weer de morgen gloort.

De smulpaap, die den dans verbood,
Maar geen genot verloor,
Bromt nu des nachts, in 't gloeijend rood,
Zichzelv' zijn boetpreek voor.
Hij schraapte schijf aan schijf op zij'
Door slinkschheid en bedrog:
Nu telt hij in de sacristy
't Gewoekerd biechtgeld nog.

De jonker, die aan bal cn spel
Der weeuwen goed verdeed,
Rijdt nu ter feest naar de open hel,
In 't zwavelgeel gekleed.
Een vierspan sleept met ruk en schok,
Berg op en af, hem meê:
Een duivel zit er op den bok;
Van achter staan er twee.

Wees braaf, mijn zoon! in lief en leed,
Wees eerlijk tot aan 't graf,
En wijk geen enkle vingerbreed
Van Gods geboden af:
Dan ziet uw kindskind menig keer
Uw lijksteen zeegnend aan,
En strooit op 't graf een bloempje neer,
En op de bloem een traan.

Naar het Hoogduitsch van HÖLTY.

AAN EENE JUFFER,

MET EEN HONDJE OP HAAR SCHOOT.

Is 't waarheid, wat mijn oogen zien,
Trouwlooze en wufte vrouw?
Gij? draagt gij schaamtloos op uw kniën
Het zinnebeeld der trouw?

Naar het Fransch van VIGNÉE.

DE JONKER VAN 'T STICHT.

De jonker van 't Sticht vloog te viervoet daarheen;
Zijn ros was het vurigst, dat ooit werd bereden;
Een blinkend rapier was zijn wapen-alleen,
Alleen toog hij voort door gehuchten en steden.
Geen ridder, hoe trouw aan zijn liefde en zijn pligt,
Zoo moedig en trouw als de jonker van 't Sticht!

Geen steilten, geen grebben vertraagden zijn vaart;
Hij zwom door den Rhijn, door de Waal en de beken;
Maar eer hij te Druten zich wierp van zijn paard,
Was Emma gedwongen haar eeden te breken;
Een hofheer, geplaagd door den hoest en de jicht,
Verwierf zich de bruid van den jonker van 't Sticht.

Hij stoof door de gangen, en rolde den blik
De feestzaal in 't ronde, door gasten en magen.
De bruigom stond bleek en bedremmeld van schrik;
De vader vermant zich den ridder te vragen:
„Waaraan zijn wij de eer van uw bijzijn verpligt?
„Is 't vriendschap of veete? zeg, jonker van 't Sticht."

— „Ik vroeg om uw kind: gij versmaadde mijn beê;
„'k Liet daarom den kop als een druilöor niet zinken;
„De liefde vloeit op en zij ebt als de zee!
„Ik kom met de bruid maar eens dansen en drinken.
„Méér meisjes der Betuw zijn schoon van gezigt:
„Niet allen versmaden den jonker van 't Sticht."

De bruid schonk een beker, en bood hem dien aan:
Hij neemt en hij leêgt dien, en werpt hem daarhenen.
Zij smoorde den zucht, die haar boezem deed slaan,
En dwong zich tot lagchen, schoon willens te weenen.
Toen sloeg hij zijn arm om het lijfje van 't wicht:
„Kom, dans nu eens, bruid! met den jonker van 't Sticht"

De kracht en de schoonheid doorzweefden de zaal.
De moeder dacht, vuurrood, van boosheid te stikken;
De vader vat heftig den greep van zijn staal;
De bruigom verfrommelt zijn linten en strikken;
„Och!" dachten en fluisterden speelnoot en nicht:
„Och, waar' zij de bruid van den jonker van 't Sticht!"

Hij drukt haar de hand en hij lispt haar in 't oor...
Zij dansen en walsen naar vedels en fluiten;
De zaaldeur stond open, zijn klepper stond voor:
Zij zwieren en draaijen en zwaaijen naar buiten,
Hij wipt haar te paard, als een veder zoo ligt:
„Mij, mij is de bruid!" riep de jonker van 't Sticht.

't Vloog alles hen na, als een pijl uit den boog,
De vaders, de broeders, de magen, de vrinden:
Zij kruisten en zochten omlaag en omhoog,
Maar Emma van Druten was nergens te vinden...
Las iemand wel ooit in verhaal of gedicht
Van minnaars, zoo stout als de jonker van 't Sticht?

Naar het Engelsch van WALTER SCOTT.

DE ONOVERWINNELIJKE VLOOT.

Zij komt, zij komt, de trotsche vloot van 't Zuiên;
De wereldzee zwoegt pijnlijk onder haar.
Als met een God aan boord — met vlammende onweersbuijen
En donderslagen — komt zij daar.
Een drijvend heir van sterkten en van sloten
Sleept zij door 't angstig zwalpend zout;
Geen oceaan heeft haars gelijk aanschouwd:
Onoverwinlijk heet die trotsche reus der vloten.
Langs de onafzienbre waterkom
Spreidt de enkle naam den doodschrik om.
Neptuin vervoert dien last, waarvan zijn golven stijgen,
Met tragen tred en stil ontzag;
De wereld rilt, zij wacht haar jongsten dag . . .
De vloot genaakt, en al de winden zwijgen.

U tegenover houdt zij stand,
Beheerscheres der zee in alle werelddeelen!
U dreigen zij, die zeekasteelen,
Brittanje, trotsch en heerlijk land!
Vrijmagtigst volk van alle volken!
U naadren ze als een drift van zwangre donderwolken.

Wie heeft de kroon, die ge als vorstinne draagt,
Des aardrijks kroon gestrengeld door uw hairen?
Hebt gij niet zélf uw rijksgeweldenaren
In 't stof, waaruit hun oorsprong was, verlaagd?
Hebt gij niet zélf dat kostbaar blad geschreven,
Dat schild gesmeed, waarmeê ge uw regt bewaakt,
Waardoor ge uw burgers hebt tot koningen verheven,
Uw koningen tot burgers hebt gemaakt?
Hebt gij niet elk, die smaad pleegde aan uw wetten,
Die op u aanviel met den banvloek of het staal,
Gedwongen, 't zegel op uw staatsverdrag te zetten
Door zeegevecht en zegepraal?
Bloost, slaven, waar gij kruipt langs de aarde!
Brittanje dankt haar rang aan eigen wil en waarde.

Rampzaalge! sla den blik naar de opgezwollen zee!
Zie de Etnaas, die uw kusten naadren!
Ja, ril de doodschrik u door de aadren:
Het aardrijk beeft voor 't u bedreigend wee.
Uw roem heeft uit: u wacht een keten...
Ach, al wie goed en vrij moog heeten,
Deelt in 't u wachtend jammer meê.

De Godheid zag naar d'aardbol af;
Zij zag de kruisvaan op uws vijands masten steken;
Zij zag uw boeijen en uw graf,
En zwoer dien smaad gestreng te wreken.
„Hoe! (riep Zij in haar almagt uit)
„Zou Albion in 't voetzand vallen,
„De rotsdam, de allerlaatste wallen,
„Waarop geweld en heerschzucht stuit?
„Zou 't paradijs in ,t stof verzwinden,
„Waar vrijheid en verlichting wies?..."
De Godheid sprak, haar adem blies,
En heel de vloot verstoof naar alle vier de winden.

Naar het Hoogduitsch. van SCHILLER.

LIEDJE.

Wat is mijn huisje naar mijn zin!
Geen troonzaal zou mij schooner wezen!
Treed in, treed, lieve gasten! in.
Wat is mijn huisje naar mijn zin!
't Is vol van vrienden, die ik min:
Dat wenschte Socrates voordezen.
Wat is mijn huisje naar mijn zin!
Geen troonzaal zou mij schooner wezen.

Ja, Socrates zij wijdvermaard
Als heer en hoofd der zeven wijzen;
Hij is met regt zijn naroem waard!
Ja, Socrates zij wijdvermaard:

Hij had een duivel aan zijn haard,
En deed nogtans zijn goedheid prijzen.
Ja, Socrates zij wijdvermaard
Als heer en hoofd der zeven wijzen.

Die duivel was zijn eigen vrouw:
Ze is (zegt men) de ergste van de boozen.
Daar reed hij met Xantip ter trouw,
En ziet! een duivel werd zijn vrouw!
Wat bittre spijt! wat naberouw!
Wat deed die slang hem zuchten lozen!
De duivel was zijn eigen vrouw:
Ze is (zegt men) de ergste van de boozen.

Den beker, vol van wrang venijn,
Kon hij in eens gemaklijk leêgen.
Hij dronk den balsem voor zijn pijn
Van uit dien beker wrang venijn;
Opdat hij des getroost mogt zijn,
Gedacht hij slechts zijn huwlijkszegen.
Den beker, vol van wrang venijn,
Kon hij in eens gemaklijk leêgen.

Mijn lot verschilt van 't zijne veel:
'k Ben door mijn wijsheid niet verheven;
Maar, waant niet dat zijn roem mij streel':
Mijn lot verschilt van 't zijne veel:
Zoo hem een duivel viel ten deel,
Een engel werd aan mij gegeven.
Mijn lot verschilt van 't zijne veel:
'k Ben door mijn wijsheid niet verheven.

Uw welzijn, lieve vriendenrij!
De vriendschap geeft aan 't leven waarde.
Ik schenk venijn voor u noch mij:
Uw welzijn, lieve vriendenrij,
En, minlijke engel aan mijn zij,
Die mij den hemel bragt op de aarde!
Uw welzijn, lieve vriendenrij!
De vriendschap geeft aan 't leven waarde.

Naar het Fransch van SAURIN.

AAN DE ZON.

Daar rijst ge, o zon! daar zijt ge nogmaals weder;
Gij blikt zoo schoon, zoo gul als gistren, neer,
Gij kleurt op nieuw de grasbloem en den ceder:
Ik ook, o zon! hier ben ik weer.

Ik kan u zien, door damp en duister brekend,
Uw stralen zien van louter goud en vuur;
U langs de baan, die u werd afgeteekend,
Met pracht zien drijven door 't azuur.

Ik kan het zien, hoe mild gij bloei en leven,
Rondom u heen, naar Gods bevel, verspreidt;
Hoe 't rookend veld, hoe al de ontwaakte dreven
Zich tooijen met uw heerlijkheid.

Ik kan, als gij, met vuur en liefde in de oogen,
Gods wondren zien, zoo ver ik staren mag;
Ik kan, als gij, naar 't mij geleend vermogen,
Zijn schepslen weldoen, dag aan dag.

Maar, rijk als gij, heel de aarde zijn ten zegen,
Verbazend licht, dat al 't geschaapne ziet!
Aan al wat aâmt volöp de weldaad plegen,
Dat, schoone zon! dat kan ik niet.

Maar ik, ik kan den goeden God daarboven,
De volle bron, waaruit uw luister vliet,
Met hart en mond, met al mijn daden loven:
Dat, schoone zon! dat kunt gij niet.

Praal, hemelsch licht! beschilder berg en dalen,
Zet bosch en beemd verjongden luister bij;
Ik ruil mijn kroon niet voor uw krans van stralen:
Ik, schoone zon! ben meer dan gij.

Naar het Hoogduitsch van RUDOLPHI.

LORD GREGORY.

De nacht is zwart: de donder loeit;
De rukwind dreigt het woud te sloopen;
Een arme zwerfster klopt, vermoeid:
Lord Gregory! doe open.

Om u, die haar te wreed verstiet,
Werd ze uit het vaderhuis verdreven;
Och, weiger haar uw deernis niet,
Wilt gij geen liefde geven.

Mij heugt, mij heugt, schoon gij 't vergeet,
Dat ge aan mijn knieën laagt neergezegen,
En ik mijn weermin u beleed,
Zoo lang met zorg verzwegen.

Lord Gregory! de beek en 't woud
Liet ge overluid uw eeden hooren
En argloos heeft mijn hart vertrouwd
Al wat gij hebt gezworen.

Uw ziel is wreed, uw hart is staal,
Uw ooren stopt gij voor mijn kermen ...
Kom, flikkerende bliksemstraal!
Kom gij u dan ontfermen:

Tref, tref mij 't hoofd: ik ben gereed;
Geen enkle band meer hecht me aan 't leven ...
God, wat hij U en mij misdeed,
Zij Gregory vergeven!

Naar het Schotsch van BURNS.

JAN, DIE WEENT
EN
JAN, DIE LACHT.

'k Zucht, na een slapeloozen nacht,
Met pijn in 't hoofd en loome leden,
Somtijds des ochtends — eer 't ontbijt mij wordt gebragt—
Om de ongetelde spoorloosheden
En de euvlen van ons dwaas geslacht,
Die Satan, ons ten val, bedacht.
Ik tel de schatten op, die de Etna heeft bedolven
Door 't uitgespogen solfervuur;
Ik vraag de diepe zee den rijkdom van Merkuur
En al de landen weer, verzwolgen in haar golven.
Ik schreeuw de vorsten toe, die azen op ons bloed:
„Ge ontperste de aarde meerder tranen
„Dan al de golven van den vloed
„En al de vlammen der volkanen."

'k Beschouw met diepverslagen geest
De jammren, die wij allen erven:
Dat eindloos wenschen, eindloos derven,
De smarten, die men lijdt of vreest,
Den doodsangst en dat aaklig sterven,
Dien rouwsleep om de lijkbaar heen...
Ik ween.

Maar, als ik, 's avonds laat, met twintig blijde snaken,
Met meisjes aan hun zij, de liefste die er zijn,
Bij jongen bout en ouden wijn,
Door blijde scherts mij mag vermaken;
Als guit noch druilöor ons bespiedt,
Maar vrolijkheid en spot en 't onbedwongen lied
Het smakelijk geregt te beter nog doet smaken; —
Als weer der knapen minnevreugd
Mij doet gedenken aan mijn jeugd,
En nog de vrienden, die mij bleven,
De zorgen van den winterdag
Als zomerwolkjes weg doen zweven:
Dan schep ik nogmaals vreugd in 't leven...
Ik lach.

Ik zie — ik zie met schrik het woelen der trouwloozen,
Het knagen aan den Staat, die op zijn grondvest kraakt;
'k Zie hoe de toorts van 't oproer blaakt;
'k Zie hoe de laster van de boozen
Zijn walgelijken zwadder braakt.
De valsche Belg, zijn voorspoed moede,
Verwerpt den koning en zijn stam,
Door wien 't geboefte aan voorspoed kwam,
En schendt en sloopt in blinde woede.
Het bijgeloof en 't ongeloof
Vereenen zich tot moord en roof,
En hitsen de opgeruide horden;
't Gezag berust bij 't vuigst gemeen...
Mijn vaderland! wat zal het worden?
Het hechtst en heiligst valt in een...
Ik ween.

Maar, als mijn renten binnenkomen —
Als weer mijn land, mijn bosch en 't rozentuintje bloeit, —
Als weer de veldjeugd danst en stoeit,
En 't woudkoor schatert in mijn boomen; —
Of, als ik soms, in 't avonduur,

Een luimig schrijver lees bij 't vuur,
Die 's nachts genoeglijk mij doet droomen, —
Een Sterne, een Ariost' — of iemand van dat slag —
Ik lach.

Dus is (men stemm' het toe) dus is de mensch geschapen:
Wij buitlen van de wieg naar 't graf;
Wij waken, beuslen, droomen, slapen,
En hangen van vijf zinnen af.
Wij zijn uit godlijk zaad gesproten
En worden 't ijdle namaals moê,
Maar hier schijnt onze ziel ('k wil lastren noch vergrooten)
Me een weinigje werktuiglijk toe.
Het kijkglas wisselt voor onze oogen,
En Heracliet, hoe diep bewogen,
Zal, als zijn zaken beter staan,
Met Democriet aan 't lagchen gaan.

Naar het Fransch van VOLTAIRE.

DE LEEUWRIK EN ZIJN HEER.

DE HEER.

Zing luid en luchtig op,
Wees vrolijk, mijn gevangen!
Ontlast den donzen krop
In schelgestemde zangen.
Wees aan mijn gunst indachtig,
Aan zoodjes en aan zaad;
Wat zit gij zoo neerslagtig,
Nu ieder vogel slaat?

Gij zongt in 't veld zoo schel,
En vondt maar schaamle beten;
Nu past u 't ruim zoo wel:
Gij hebt den kost voor 't eten.
Kom, orgel dan en schater,
En doe me uw dank verstaan:

Ik draag u zemel, water
En klaverzoodjes aan.

DE LEEUWRIK.

Wat zou ik eenzaam dier,
Nog danken met gezangen
Den nijdigen cipier,
Die mij heeft opgevangen?
Wat zou ik u vergelden,
Die koel mij treuren ziet?
Hergeef mij aan de velden,
Dan zegent u mijn lied.

Ik loofde op blijden toon
Den Schepper aller dingen:
Hij gaf mij 't veld ter woon;
De lucht, om in te zingen. —
Wat helpt mij zaad en zemel?
Ik schater niet, ik schrei;
Geen kooi is mij de hemel,
Geen zoodjes zijn de wei.

Al hang ik buiten uit,

Om versche lucht te scheppen,
Ik hup niet over 't kruid;
Ik mag de wiek niet reppen.
En hoor ik vooglen neuren,
Die drijven langs mijn kot,
Dan dreigt mij 't hart te scheuren
Om mijn rampzalig lot.

Mijn gaaike treurt en krijt
En zoekt in struik en boomen;
Ik hoor haar kreet altijd,
Ik hoor hem in mijn droomen.
Mijn jongen zie ik vangen
En grijpen door een knaap,
Of in de strikken hangen:
Dat zie ik in mijn slaap.

Gelust u weer mijn lied,
Zoo stuit mijn vlugt niet langer;
De kerker past mij niet:
De vrijheid past den zanger!
Laat mij niet langer kwijnen;

Mijn stem verzwakt al meer;
Hergeef mij aan de mijnen,
Dan klinkt het u ter eer'.

Dan orgel ik en schal
Met allerhande zwieren,
Met schaterenden val
En rollend tierelieren.
Den Schepper aller dingen
Zij weer mijn lied gewijd!
Hij wil, dat ik zal zingen
En gij meêdoogend zijt.

DE HEER.

Gij hebt u regt verweerd
En mij mijn pligt doen kennen;
Welaan, naar 't veld gekeerd!
Beproef op nieuw uw pennen.
Verhef uw schelste noten,
Vermeld uw blijdschap luid...
De kevie is ontsloten:
Ga, beestje, vlieg er uit.

Naar het Platduitsch.

HAMLETS ALLEENSPRAAK.

Bestaan, of niet bestaan? ziedaar de gansche vraag!
Is 't wijzer dat men lijde, en 't grimmig lot verdraag'
En voor zijn pijlen krimp' — of, dat de vuist zich wapen'
En 't weerstand biede en stuit'? Te sterven — in te slapen —
Niets meer! — En door dien slaap het vlijmend wee der smart,
(Die erfenis, helaas! van ieder sterflijk hart!)
Die jammren zonder tal, dat onverduurbaar lijden,
Die heirvaart van ellend voor eeuwig af te strijden..?
Gewis, dat kloek besluit is wel de voorkeur waard!
Te sterven — anders niet! te sluimren onder de aard —
Te slapen... slapen? ja!... maar ook misschien te droomen..?
Ziedaar den hinderpaal, dien wij niet óver komen!
Want, waarlijk! welk een droom in zulk een slaap ons toeft,
Terwijl het lijk vermolmt, in de enge kluis geschroefd,

Is wel bepeinzenswaard, eer we ons ter rust begeven...
Ziedaar de kluister, die ons vastboeit aan het leven!
Wie, anders, wie verdroeg de dwaasheid en het kwaad,
Des onderdrukkers magt, der hovelingen smaad,
Der ambtenaren waan, het wet- en regtvertreden,
De marteling der liefde en 't schenden van hare eeden,
Het beedlen der verdienste, in overmoed gehoond
Door hoog gepeupel, dat uit trotschheid haar beloont?..
Wie zou het aanzien? wie het harden!... Wie zou dralen,
Die met een priemsteek hier zijn reekning mogt betalen?
Wie, wie zou zwoegen onder 't leven en zijn vracht —
Zoo niet de vrees voor 't onbekende, dat ons wacht,
Voor 't nooit ontdekte land — van waar geen mensch tot heden
Terug kwam met berigt — ons achteruit deed treden,
En liever 't matte hoofd deed krommen onder 't leed,
Dan domplen in den nacht, waar niemand uitweg weet, —
Dus houdt de weifiende angst een moedig waagstuk tegen;
De ontwerpen gaan te loor in 't wikken en in 't wegen,
En de opgevlamde gloed van 't onversaagd besluit
Dooft langzaam onder de asch van de overpeinzing uit.

Naar het Engelsch van SHAKSPEARE.

BLAAUW.

Schoon is het blaauw van 's hemels kleed
Bestikt met licht in 't lang en breed,
Met starrenglans en maneschijn:
Gewis, niets kan er schooner zijn.

Bekoorlijk is het zachte blaauw
Van 't bloempjen in den ochtenddauw,
Dat, wieglend aan een zilvren vliet,
Zoo vriendlijk zegt: Vergeet mij niet.

Ik eer den blaauwen ridderband,
Geschonken door des konings hand,
Wanneer de borst, waarop hij praalt,
Hem door haar braafheid heeft behaald.

Maar schooner nog dan 't hemelsblaauw,
En 't blaauwend bloempjen in den dauw,
En 't blaauwgewaterd ridderlint,
Zijn de oogjes van mijn buurmans kind:

Want uit die blaauwende oogjes lacht
Een engelenzieltje, rein en zacht,
En sprankelt mij in 't jeugdig bloed
Een hemelzoeten liefdegloed.

Geen bloempje, zoo verlokkend blaauw,
Hief ooit het kelkjen uit den dauw,
Noch riep, aan d'oever van een vliet,
Zoo teederlijk: Vergeet mij niet.

Ik gaf voor ster noch ridderlint
Een lonkje van mijn buurmans kind,
Want meer dan rang en schat op aard
Zijn mij haar blaauwende oogjes waard.

Naar het Hoogduitsch van LETTE.

DE LIEFDE EN DE DWAASHEID.

De Liefde is vol geheimenissen:
Waartoe zijn jeugd, zijn toorts, zijn koker en zijn pijl?
Men kan daarvan in allerijl
Het zinnebeeldig doel niet gissen;
'k Verklaar of zeg ook niets er van;
'k Wil slechts, op mijne wijs, doen hooren,
Wanneer de kleine blindeman
Zijn lagchende oogen heeft verloren,
En wat van 't onheil kwam, dat soms een voordeel is...
Doch ik bepaal hier niets: een minnaar-zelf besliss'.

De Dwaasheid en de Liefde, eens met elkaar aan 't spelen,
Geraakten eindlijk aan 't krakeelen,
Zoo als dat meer bij kindren gaat:

De liefde gaf een wijzen raad,
En, wars van schelden en van vechten,
Vroeg hij een scheidsman, die hun speeltwist mogt beslechten;
Maar Dwaasheid, onbesuisd en gram,
Dreef hem een slag in 't oog, die hem 't gezigt benam.
Vrouw Venus schreeuwde wraak; zij vonkelde van toren...
Beseff' wie vrouw en moeder is,
Wat bange kreeten zij deed hooren!
Hoe suisden niet de godlijke ooren
Van Jupiter en Nemesis,
(De goôn van licht en duisternis)
Die zij tot straf zocht aan te sporen!
Haar zoon kon zonder hulp geen enklen stap meer gaan!
Nooit was zoo snood een feit bestaan!
„Wraak! (riep ze) wraak en leedherstelling!" —
Nu ving de raadsvergaadring aan:
Na lang gepeins, kwam de oordeelvelling;
Na 't stemopnemen, 't vonnisslaan;
Na 't vonnisteeknen, 't vonnislezen:
't Was: Dat de Dwaasheid-zelf voortaan
De Liefde zou tot leidsvrouw wezen.

Naar het Fransch van LA FONTAINE.

DE BIDDENDE.

Zie, Laura knielt: 't is of van boven
  Een lichtkrans om haar lokken daalt:
Ze is schooner in 't godvruchtig loven,
  Dan Rafaël ons de onschuld maalt.

Zie, Laura bidt: Gods englenscharen
  Slaan in verrukking herwaarts 't oog;
Als of het Abels offers waren,
  Zoo stijgen Lauraas beên omhoog.

Ja, zij gevoelt in 't vlekloos harte
  Reeds hier omlaag zich ginds verwant,
En, los van aardsche vreugde en smarte,
  Doorzweeft zij 't hemelsch vaderland.

o, Wie haar dus, in stil vertrouwen,
Zich neer zag vlijen op de kniên,
Wie haar de handen mogt zien vouwen,
Hij heeft in beter sfeer gezien.

Naar het Hoogduitsch van MATTHISSON.

DE WIJNRANK EN DE OLM.

Een wijnrank, aan haar stut onttogen,
Hing kwijnend en ter aard gebogen,
Onmagtig, hulploos en alleen;
Een olmboom vlocht haar om zich heen.
Ik (dacht hij) die geen vrucht mag dragen,
Ik ben te meer verpligt, een vruchtbre plant te schragen.

Naar het Fransch.

NANNA.

De jonge Nanna diende —
  Zij, aller maagden roem, —
Aanloklijk als de lente,
  Onschuldig als een bloem:

De jonge Nanna diende
  Als kamermaagd aan 't hof,
En blonk in 't lijnwaad kleedje
  Den hoofschen luister dof:

Daar ziet de wulpsche koning
  't Ontloken bloempje staan,
En wil voor zich het plukken
  En gluipt het gulzig aan.

„Hoor, (zegt hij) kleene Nanna!
„Wees dezen avond mijn:
„Een rijkgetuigde schimmel
„Zal uw vergelding zijn."

— „Een rijkgetuigde schimmel
„Betaamt mij niet, o heer!
„Geef dien uw koninginne,
„En laat uw maagd haar eer."

„Hoor, (zegt hij) kleene Nanna!
„Wees dezen avond mijn:
„Een kroon, uit goud gedreven,
„Zal uw vergelding zijn."

— „Een kroon, uit goud gedreven,
„Betaamt mij niet, o heer!
„Geef die uw koninginne,
„En laat uw maagd haar eer."

„Hoor, (zegt hij) kleene Nanna!
„Wees dezen avond mijn:
„Mijn halve koningserve
„Zal uw vergelding zijn."

— „Uw halve koningserve
„Betaamt mij niet, o heer!
„Geef die uw koninginne,
„En laat uw maagd haar eer."

„Wel, (zegt hij) trotsche Nanna!
„Wijst gij uw koning af:
„De spijkerton, vermeetle!
„Zij nog van daag uw graf!"

— „De spijkerton, o koning!
„Ontvang mij arme vrij:
„Gods englen zullen 't weten,
„Dat ik onschuldig lij."

Hij doet, de wreede koning,
Haar kuipen in de ton,
Haar schudden door de spijkers
En rollen wat men kon.

En zie! van uit den hemel
Verschijnen op het mat
Twee hagelwitte duiven
En drijven naar het vat:

Zij fladdren naar den bodem;
De bodem breekt van een:
Twee duiven streken neder,
Drie duiven vlogen heen.

En zie! van uit de rotsen
Verschijnen even snel
Twee glinsterzwarte raven,
Twee raven uit de hel:

Zij schieten naar den koning
Naar ieder schouder een;
Twee raven schoten neder,
Drie raven vlogen heen.

Naar het Zweedsch.

TAFELLIEDJE.

Gezond en wel te moede,
Genieten wij het goede,
Dat ons de milde Vader schenkt:
o, Laat ons nooit vergeten,
Aan welken disch gezeten,
Dat Hij-alleen ons spijst en drenkt.

Hij sprak: de waatren vloeiden,
De ontloken bosschen groeiden,
De zwangre velden droegen vrucht:
't Werd alles ons gegeven,
Wat groeijen mogt of leven
Op de aarde, in 't water en de lucht.

Nu oogsten alle volken,
Op bergen en in kolken,
In Noordersneeuw en Zuidergloed —
Moskowers, Mexikanen
En Kaffers en Javanen
Al wat hen-allen laaft en voedt.

En uit zijn hooge heemlen
Ziet God de scharen weemlen,
In woestenij en paradijs;
Hij ziet hen-allen zaamlen,
En hoort hun dank hen staamlen
In elke taal, op ieders wijs.

Uw liefde zij geprezen,
Weldadig Opperwezen,
Verzorger van wat aâmt en leeft,
Die alle goede gaven
Den boozen en den braven —
Die allen zon en regen geeft!

o, Laat ons Hem gelijken,
Wij armen en wij rijken,
Zoo wel Leviet als Tollenaar!
Wij meerderen en mindren
Zijn allen Vaders kindren...
Gij broederen! bemint elkaar.

Naar het Hoogduitsch van VOSS.

KLAGT.

Ik hoorde Linaas lied, en mijn begeerige oogen
Begluurden haar gelaat, en — 't harte was me onttogen;
Nu volg ik en aanbid ik haar.
Ze is koel: mijn stoutheid zal mij rouwen!
Maar 't was ook waarlijk vol gevaar
Haar aan te hooren en te aanschouwen.

Naar het Fransch van SCARRON.

DE MENSCH EN DE VLOO.

'T Is alles wat er leeft op de aarde,
Laatdunkend op vermeende waarde.

De roofgier, naar de vooglen graag,
Acht ze alle 't erfdeel van zijn maag;
De dwingland, op zijn troon gestegen,
Schat de aarde 't roofgoed van zijn degen.

De krab, die kruipt aan 't parelstrand
En gluurt op Tagus goudgeel zand
Of op een boomtwijg van koralen,
En d'oceaan hoort ademhalen,
Denkt heimlijk in haar drabbig nat:
Wat spilt natuur aan mij een schat!

Als roos en anjer knopt en bloeit,
En alle geur de lucht doorvloeit;
Als 't gouden zonlicht de abrikozen
Verlokkend aan de haag doet blozen;
Als pruim en vijg de takken scheurt,
De wijn de volle bessen kleurt;
Gebloemte en ooft elkaar verdringen
En duizend vooglen hoogtijd zingen,
Dan denkt de slak, en zwelt zich dik:
Hoe magtig en hoe rijk ben ik!

De mensch, verwaandst van alle dieren,
Durft nog den teugel ruimer vieren. —
Een van die soort stond op een rots,
En hoorde 't barstend golfgeklots,
En zag de zon in 't zeenat zinken,
Het maanlicht aan den hemel blinken,
De starren schittren langs haar baan,
En ving aldus zijn loflied aan:

„Wat grootsch tooneel omringt me alöm!
„De zee in haar onpeilbre kom,

„Die duizend wondren houdt verscholen;
„Het bosch, waar leeuw en tijger dolen;
„De lucht, waarin de vogel kweelt,
„Het aardrijk, dat de planten teelt:
„Dat alles, waar ik de oogen keere,
„Bestaat om mij en mij ter eere:
„De Schepper schiep alleen voor mij:
„Ik ben oneindig in waardij."

„Niets zijt ge, niets, verwaande reus!
(Hernam een vloo, vlak op zijn neus.)
„Gij, aller schepslen heer geheeten!
„Wilt ge, onding! uw bestemming weten?
„Ze is dat uw merg, uw vleesch, uw bloed
„Mij en de mijnen laaft en voedt;
„Dat we u bespringen, bijten, plagen,
„Naar lust en luim en welbehagen...
„De hemel schiep — en 't hoorde zoo —
„Den mensch alleen tot nut der vloo."

Naar het Engelsch van GAY.

DE STERREZIENSTER.

Soms blijf ik nog, des avonds laat,
Aan 't open venster staan,
En staar, als alles slapen gaat,
De zilvren starren aan.

Zij schittren in het hel azuur
Als paarlen op fluweel,
Als vonken van gesprenkeld vuur,
Als loovers, goud en geel.

En, weggedoold in 't vergezigt,
Van de aarde en 't aardsche ontboeid,
Gevoel ik, dat een hooger licht
Door heel mijn aanzijn gloeit:

Gevoel ik, bij die heerlijkheid,
In 't opgetogen hart,
Dat ginds iets beters ons verbeidt,
Dan aardsche vreugd en smart.

Ik adem, waar ik de oogen sla,
Een geur van reiner sfeer;
Ik reik en hijg dat beetre na,
En leg mij biddend neer.

Naar het Hoogduitsch van CLAUDIUS.

TEGENSTRIJDIGHEID.

'k Was ter kerk deze week
Bij den Farheer Perplext:
„Waak en bid" was de text,
„Val in slaap was de preek.

Naar het Engelsch.

HERDERSDICHT.

Een jonge herderin, te lang in 't veld gebleven,
Te laat aan kudde en kooi en 't moederoog ontvlugt,
Snelde als een schuwe ree, door onrust voortgedreven,
Naar 't schaduwrijke bosch, verwijderd van 't gehucht.
Helaas, het herdersuurtje, onopgemerkt vervlogen,
Weegt pijnlijk reeds te lang op 't vurigminnend hart...
Zij nadert... hemel, ach! wat ongedachte smart,
Toen Tirsis niet verscheen aan de angstig zoekende oogen!
Zij staart in twijfel rond, geschokt van vrees en hoop;
Zij roept hem bij zijn naam, dien berg en dal weerkaatsten,
En, daar van lieverleê reeds de argwaan haar bekroop,
Geloofde zij in 't eind den ergsten en den laatsten.

„Hij mint mij langer niet! — De ontrouwe (roept zij uit)
„Heeft naauwlijks wat hij zocht, of toont zich wuft van zinnen!

„Hij hecht geen waarde meer aan zijn te opregte bruid...
„Hij minde wis haar nog, zoo hij zich niet zag minnen!
„Men heeft het mij voorzegd: (zoo voer zij schreijend voort)
„Wie 't oor aan vrijers leent, zal hen wel spoedig derven;
„Is eens 't verlangen uit, dan gaat de liefde sterven:
„Zij wordt door hoop gevoed, maar door genot versmoord.

„Och, hoe zijn teedre kout mij 't hart reeds mogt behagen,
„Toen hij mij 't eerst zijn liefde aan gindsche beek kwam klagen,
„Het lieve licht der zon vergulde driemaal 't graan,
„Eer ik zijn liedjes hoorde of hem te woord dorst staan.
„Wreedaardig voor mijzelve en voor mijn herder tevens,
„Betoonde ik mij gestreng en roerloos van gemoed;
„Maar och, den derden dag — o zoetste dag mijns levens! —
„Bezwoer hij mij te teer zijn nog versmaden gloed:
— „Hoe lang dan" riep hij uit ('k herinner mij 't nog heden)
„Veracht gij mijn gesmeek en mijn ondoofbre min?
„Vreest ge, ondanks al uw schoon, gij koele herderin!
„Dat ik mijn liefde eens smoor' en spot drijv' met mijne eeden?
„Goôn! zoo ik immer 't oog van zoo veel schoonheid keer',
„Moog nooit der knapen lof mijn veldgezang meer roemen;
„Verworg' mijn eigen hand de vooglen, die ik leer,

„En sta mijn boogaard dor, mijn weide zonder bloemen!
„'k Zweer bij den hemel-zelv' — neen, bij u-zelve alleen,
„Dat gij mijn hart bezit, en niets u 't zal ontrooven;
„De gloed, die mij ontvlamt, zal smoren noch verdooven:
„Geloof mijn eed, mijn liefde en uw bekoorlijkheên."

— „Zijn aandrift, zijn gevoel, zijn teederheid, zijn blikken,
„'t Stond me alles voor zijn trouw, voor zijn opregtheid in.
„'k Liet me, onbedacht verrast, door zijn gevlei verstrikken;
„De ontroering van mijn ziel benevelde mijn zin.
„Ik min u! riep ik uit, mij-zelv' geheel vergeten:
„'k Schenk u dit sneeuwwit lam, het schoonste, dat er weidt:
„Zoo vlekloos blijv' ons hart, zoo zuiver ons geweten,
„Zoo blank ons beider trouw, tot eens de dood ons scheidt.

„Verteederd zweeg ik stil. Wat blijdschap was de zijne!
„Hoe prangde hij me aan 't hart! hoe klemde ik hem aan 't mijne!
„Al 't geen de reinste liefde of de ergste veinzerij
„Een minnaar zweren doet, bezwoer hij nogmaals mij.
„Te ras vervlogen vreugd! ik boet u thans ellendig!
„Och, waart gij minder zoet, of waart gij meer bestendig!...

„Pas schonk ik hem mijn hart, dat hij al lang me onttoog,
„Of 't zilvren licht der maan drong scheemrend door de blaren;
„De stille nacht verscheen, en, hoe verrukt wij waren,
„Wij stonden zuchtend op, met tranen in ons oog.
„Hij sloot nog eens me aan 't hart... Wij riepen fluistrend beiden
„Vaarwel! tot morgen! uit, in 't noode en langzaam scheiden.

„Och, sinds dien blijden dag voorkwam hij mij gestaâg
„En altoos even trouw, aan deze twee abeelen;
„Helaas, mijn heil heeft uit! 'k wacht vruchtloos hem vandaag:
„Hij wil met mijn gekoos zich langer niet vervelen...
„Wie weet of hij reeds nu geen andre schoone vleit
„En schaamtloos zich een eer van mijne smart durft maken!
„Opdat hij best haar streele in 't eervergeten blaken,
„Belacht hij voor haar oog mijn ligtgeloovigheid.
„Goôn, die mij zwichten zaagt voor Tirsis looze treken!
„o, Laat uw slaande hand mij op den valschaard wreken!"

Nog naauwlijks zweeg zij stil, toen Tirsis reeds verscheen.
Zijn teederlonkend oog versmoorde vrees en klagten:
Zij vroeg op zoeten toon, met zacht verwijt, alleen:
„Hoe, Tirsis! is 't aan mij, om hier op u te wachten?"

— „Mijn schoone! (riep hij uit) bedwing uw gramschap vrij:
„Ik was alreeds in 't bosch, twee uren eer dan gij;
„'k Zag eindlijk u van ver, maar had u niet vernomen,
„Of een verwoede wolf, van gindschen berg gekomen,
„Rooft, uitgehongerd, en gevoelloos voor mijn rouw,
„Mij 't onwaardeerbaar lam, de waarborg van uw trouw.
„Wat bang vooruitzigt, goôn! wat denkbeeld deed mij ijzen!...
„Maar, monster! (riep ik uit) uw roofzucht zij betoomd!
„'k Zal, schoon mijn hond me ontbreekt, u door dees kei bewijzen
„Dat geen beminnend hart voor wolvenklaauwen schroomt.
„In 't eind, het woedend dier, tot aan zijn hol gedreven,
„Verloor door mij zijn prooi en tevens 't roofziek leven;
„Mijn arm heeft door zijn dood ons strenge wraak verschaft...
„Spreek, kon hij, die ons scheidt, wel zachter zijn gestraft?"

De schoone ontdekt, bedeesd, wat argwaan zij dorst voeden,
En Tirsis toont zijn smart om die beleediging;
Toen boette zij, gedwee, tot zijn bevrediging,
Door menig zoete gunst haar ongegrond vermoeden.

Naar het Fransch van MANGENOT.

VERGANKELIJKHEID.

GESPREK TUSSCHEN EEN LANDMAN EN ZIJNEN ZOON, DIE DES NACHTS VAN HUN DORP NAAR DE MARKT TE BAZEL REIZEN.

DE ZOON.

'k Denk ieder keer, als ik die oude burgt —
Ginds, vader! — zoo tot puin vervallen zie,
Of 't met ons huis ook eindlijk zoo zal gaan?
Wat staat dat slot daar aaklig! 't Lijkt vriend Hein
Uit Asmus boek wel! 'k Huiver elke reis
Als ik het aanzie. Maar bekijk ons huis!
Dat pronkt daar als een kerkjen op den berg!
Het vriendlijk maantje schijnt op elke ruit!
Zeg, vader! valt dat ook toch eens in puin?
Mij dunkt van neen: dat doet het zeker nooit!

DE VADER.

Ja. jongenlief! dat doet het zeker wel.
't Is alles eerst hier jong en nieuw — dan oud,
Dan krank; — dan stort het in en wordt tot stof.
Niets staat er stil. Hoor hoe de bergstroom valt;
Zie hoe het zwerk voorbij de starren kruit. —
't Gaat alles voort; het komt, en trekt weer heen.
Ja, 't is zoo, kind! al kijkt ge er vreemd van op.
Gij zijt nog jong: dat ben ik ook geweest;
Nu word ik oud; reeds grijs ik hier en daar,
En, waar ik ga, de bergen op of af,
Naar veld of bosch, naar Bazel of naar huis,
't Is eender, kind! ik ga naar 't kerkhof heen.
Nu, krijt maar niet — En zijt gij eens, als ik,
Een vijftiger, dan ben ik hier niet meer;
Dan graast de geit en 't lam reeds op mijn graf;
Dan wordt ons huis — hoe hecht nu — ook al oud:
De regen plast het week met elke bui;
De zon vermolmt het, elken heeten dag;
En in het hout komt dan de worm, en tikt.
Ras lekt het door de leijen, en de wind
Fluit door een reet. Dan luikt gij de oogen ook;

Dan komt een zoon, een kleinzoon, en kalfaat
En lapt wat aan de woning; maar ze is oud:
Het helpt niet veel; en eer men eindlijk eens
T w e e d u i z e n d schrijft, dan ligt zij in malkaar.
Het dorpje zelf wordt eenmaal enkel puin,
En waar het regthuis en de kerk nu staan,
Daar gaat de ploeg eens.

DE ZOON.

Zou het mooglijk zijn?

DE VADER.

Ja, 't is zoo, kind! al kijkt ge er vreemd van op.
Is Bazel niet een heerlijk schoone stad?
't Heeft huizen, wel zoo groot als menig kerk,
En kerken — meer dan huizen menig dorp.
En wat gewoel en wat al volk er in!
Maar 't is er vol ook op het kerkhof! och,
Zoo menig, dien ik kende, ligt er nu
En slaapt er bij zijn vaadren onder 't zand!
't Gaat alles weg: de doodklok luidt voor elk! —
Ook, Bazel, kind! ook Bazel valt aan gruis;
En steekt er dan nog hier en daar een brok
Van uit den puinhoop op, een torenspits,

Een gevel of een poort: daar groeit weldra
De grasspriet langs, de heester en het mos,
En eindlijk beuk en eik, waar kraai en raaf
In nestelen. 't Zal jammer wezen, ja!
En zijn dan nog, als nu, de menschen zot,
Dan spookt het 's nachts er ook. Een witte vrouw,
Een zwarte dwerg, of zoo iets, huist er dan.
Mij dunkt ik hoor het laffe sprookje reeds...
Maar, kind! wat deert u? waarom beeft gij? zeg.

DE ZOON.

Stil, vader! stil, tot dat wij ginds die brug,
Dien berg, dat bosch voorbij gereden zijn:
Daar ginder jaagt de wilde jager 's nachts;
En in dat dal is 't ook niet pluis. Men wil
Dat daar een maagd zichzelf... Hoor, schimmel snuift.

DE VADER.

Wees toch niet dwaas. Het beest heeft kou gevat.
Voort, schimmel! voort, en laat de dooden rust:
Zij doen geen kwaad meer. Maar — waar was ik? Ja,
Te Bazel: en die stad valt ook in puin;
En, trekt des nachts een vader met zijn zoon
Dat puin dan, op een afstand, eens voorbij,

Dan zien zij rond — er rookt geen schoorsteen meer,
Er schijnt geen lamplicht meer. „Knaap, (zegt hij) dáár
Stond Bazel eens, en gindsche steenhoop was —
De Pieterskerk." 't Zal jammer wezen, ja!

DE ZOON.

Neen, vader! neen! dat is onmooglijk waar.

DE VADER.

Ja, 't is zoo, kind! al kijkt ge er vreemd van op.
En eindlijk — dan verbrandt onze aardbol ook:
Dan gaat des nachts een ratelwacht in 't rond,
Een vreemde gast: men weet niet, wie hij is:
Hij blinkt gelijk een star, en roept: „Ontwaak,
Ontwaak! de dag komt aan!". Dan broeit en gloeit
De hemel, en het dondert wijd en zijd,
Eerst ginds, dan hier, zoo als het grof geschut
Toen 't Fransche heir den Rhijnstroom overtrok. (*)
Dan splijt de grond; de torens wagglen dan;
De klepel klept van zelf, en roept het volk
Tot bidden op, en alles knielt en bidt.
Dan komt de dag; (o God! bewaar ons!) maar
Geen zon gaat op: want alles is nu vuur...

(*) In 1796.

Nog veel gebeurt er... maar 't is al te lang:
Kortom: het brandt en blakert, en geen mensch,
Die blusschen kan. Als alles asch is, dooft
Het vuur van zelf weer. 't Zal er aaklig zwart
En treurig uitzien.

DE ZOON.

Vader! zwijg... neen, zeg:
Als alles brandt, wat doen de menschen dan?

DE VADER.

Dan is geen mensch meer op de wereld, kind!
Dan zijn ze... ja, waar zijn ze? — Jongenlief!
Wees vroom en braaf, en hou 't geweten rein.
Zie hoe de lucht van gouden starren blinkt:
Nu, elke star daarboven is — een dorp,
En, hooger nog, daar ligt — een schoone stad:
Men kan haar hier niet zien... maar, hou u goed,
Dan landt gij eens op zulk een star, en vindt
(Als 't God behaagt) uw vader daar, en ook
Uw moeder en uw zuster. — Reist gij dan,
Den melkweg langs, eens naar die schoone stad,
Wat denkt gij, dat gij zien zult, als ge uw blik
Nog eens ter loops mogt willen slaan naar de aard?

Een puinhoop, als die oude burgt. De Rhijn
Is leêg en droog. Het Zwitsersche gebergt'
Staat torenhoog nog, maar 't zijn bergen asch,
En in het dal is — niets. 't Is alles stof
En stilte, waar gij heen ziet. Dan misschien
Zegt ge aan een vriend, die met u meêreist: „Zie,
Daar lag eens de aard, en bij dien bèrg een vlek:
Dáár leefde ik: dáár heb ik geploegd, gezaaid,
Het vee geweid, en vadems hout gehakt,
Die 'k op de markt te Bazel heb verkocht;
Dáár beuzelde ik tot aan mijn zalig eind...
't Is hier toch beter, vriend!"... Voort, schimmel! voort!

Naar het Zwabisch van HEBEL.

OP DEN DOOD VAN EEN AAP.

Hij is dan dood, de kleine Baviaan,
Die alles ons heeft nagedaan!
Wat hij ons nu heeft voorgedaan,
Doen wij ook hem eens na, den kleinen Baviaan.

Naar het Hoogduitsch van LESSING.

NOODIGING.

Ik heb een hutje: 't is maar klein,
Doch, buiten net en binnen rein;
't Ligt in de glooijing van een dal
    En aan een waterval.

Voor 't kleine hutje staat een esch,
Die grooter is dan andre zes:
Hij schut voor wind en zonneschijn
    Al die in 't hutje zijn.

En in den boom zingt nacht en dag
Gevogelte van allen slag,
Zoodat, wie langs het hutje gaan,
    Er luistrend blijven staan.

En 't water van den zilvren vliet
Ruischt vroeg en laat zijn murmlend lied...
'k Bewoon dat hutje nog alleen,
Maar wil 't niet langer, neen!

'k Ben in dat hutje vorst en heer;
Ik kreun er mij aan wind noch weer;
Ik sprei mijn varen elken nacht,
En slaap tot 's ochtends zacht.

o Schoonste schoone, die ik min!
Wierdt ge in dat hutjen eens vorstin!...
Reeds daalt de zon, reeds klimt de maan...
Zeg, wilt gij binnen gaan?

Naar het Hoogduitsch van GLEIM.

DE KLEINE BEDELAARSTER.

Ik kom uit mijn dorpjen: ik kom om wat brood;
Ik dool door het slijk en de slibber der straten;
Mijn kleed is gescheurd en mijn voeten zijn bloot;
Mijn moeder is krank en mijn vader is dood:
Wij schreiden zoo luid, maar het mogt ons niet baten.

Hebt meêlij, hebt deernis, mijnheer en mevrouw!
Och, sluit niet uw ooren zoo koel voor mijn klagen:
De nacht is nabij, en ik bibber van kou;
Mijn moeder is krank van gebrek en van rouw:
Och, geeft mij wat brood: ik zal nooit u weer vragen.

Neen, noemt mij niet lui, niet vrijpostig en stout;
Ik zou wel zoo graag leeren breijen en spinnen!
Reeds sprokklen mijn broêrtjes ons vlijtig wat hout;
En, zijn ze eens — als ik nu — zoo groot en zoo oud,
Dan zullen zij werken, en eerlijk wat winnen.

Och, moest gij eens, rijken, zoo keurig gekleed,
Zoo kostbaar gevoed! onze ellenden ervaren;
Des winters zoo naakt en des zomers bezweet,
Gaan beedlen langs straat om een dronk en een beet!..
Och, moog er u God toch altoos voor bewaren!

Naar het Engelsch van WORDSWORTH.

OP EEN MARMEREN AMOR.

Sluit, Chloé! sluit uw oogen digt
Voor 't marmren beeld van 't minnewicht:
Al staat de steenklomp zonder leven,
Uw aanblik zou 't hem kunnen geven.

Naar het Hoogduitsch van LESSING.

DE DIEREN.

Hoe zeer bemint Ge uw evenbeeld,
Gij Schepper van 't heelal!
Dat Ge ons, ons broze menschen, geeft
Al wat uw magt geschapen heeft:
Die wondren zonder tal!

Voor ons toch wrocht Ge, om ons alléén,
Dat heerlijk schoon tooneel:
Dien berg, dat dal, die beek, dat bosch,
Die bloemen in den zomerdos,
En zoo onnoembaar veel!

En meester zijn we, menschen! wij,
In heel d'onmeetbren hof;
Van lucht en aarde en woud en meir,
Van alle schepslen zijn wij heer!
o God, heb dank en lof.

Zou 't waar zijn?.... Past aan ons-alléén
Dat juichend lofgeschal?
Is slechts om ons dat alles hier,
En dankt, als wij, geen ander dier
Den Schepper van 't heelal?

De leeuwrik, die daarboven zweeft,
Ziet ginds een bloeijend veld:
„Dank! (zingt hij) dank!" en strijkt omlaag:
„Hier heeft de goede God van daag
„Voor mij het maal besteld."

Daar schiet een zwerm van duiven neer
Op 't uitgestrooide graan:
„Dank!" kirren ze allen, vreugdevol,
En pikken 't leêge kropje bol:
„Hier regt de zaaijer aan."

De musch, die ge uit den boogaard jaagt,
Smaalt, wreevlig, als zij vliedt:
„Wat beeldt ge u in, gij menschen! zegt,
„Die netten voor mijn druiven vlecht
„En door mijn kersen schiet?"

De hinde, die langs berg en dal
Des jagers roer ontsnelt,
Blaat hijgend: „Welk een doen is dat?
„Hebt gij niet, menschen! dorp en stad?
„Laat ons het woud en 't veld."

Het vischje, dat ge lokt en vangt
En opwipt als uw buit,
Klaagt, spartlend aan uw angelroê:
„Mij komt het lieve water toe:
„Wat wreedaard rukt me er uit?"

„Wie randt mijn korf — mijn honig aan?"
Zoo gonst de nijvre bij:
„Wij wrochten voor geen roovers, neen!
„Wij zaamlen voor onszelv' alleen,
„Zoo wel, o mensch, als gij."

De rups, die aan het koolblad knaagt,
Het wormpjen in de peer,
Kermt, als ge 't uitsnijdt of vertreedt:
„Misgunt men ons een enklen beet?
„Daar ginder groeit nog meer."

Gelooft, gij broeders! wat gij wilt,
Ik gun u kroon en staf;
Maar ik geloof, gevoel en meen,
Dat God zijn gunst niet ons-alléén,
Maar all' zijn schepslen gaf.

Ja, hoog en dankbaar klopt mij 't hart,
Zie ik mijn eerrang aan;
Doch ook het minstbevoorregt dier,
De tor, de spin, de mug, de mier,
Dankt de Almagt zijn bestaan.

En zijt gij heeren, menschen, gij,
Die toch ook schepslen heet!
Och, misbruikt nooit uw heerschappij
Op hen, die schepslen zijn, als gij:
Dat doet den Schepper leed.

Naar het Hoogduitsch van HERMES.

VERVELING EN VERMAAK.

Verveling en Vermaak doorkruisen wijd en zijd
De werelddeelen en de staten:
De laatste vliegt: helaas, wat spijt!

Vermaak had weer de stad verlaten,
En, nu naar 't eerste dorp gesneld,
Vraagt ze aan degeen, die haar omringen:
„Kan ik hier wonen, zonder geld?"
— „Ja!" riepen al de dorpelingen:
„Kom binnen maar! kom daadlijk in!"
— „'k Was in de stad niet naar mijn zin"
Hernam Vermaak: „De groote heeren
„Zijn mij te stijf: 'k wil hier verkeeren;
„'k Ga daaglijks rond bij buur aan buur;

„'k Moet heden naar Kolijn." Juist had in 't vorig uur
Zijn vrouw hem d'eersten zoon geschonken,
En toen er, na den doop, de volle bekers klonken,
Zat in den kring Vermaak bij 't vuur. —
Verveling kwam, toevallig, mede
Dien dag in 't zelfde dorp, en bad in bittre klagt
Om schuilplaats, slechts voor éénen nacht.
„Neen, vrouwtje! (sprak men) spaar uw bede:
„'t Is proppensvol in huis en stal."
Zoo was het antwoord overal.
Doch, drong hier ieder haar naar buiten,
Ginds was zij welkom, de arme prij:
De heerschap van het dorp gaf aan zijn vriendenrij
Een feest van wonder veel waardij:
Dáár zag zij zich de deur ontsluiten,
En voerde 't hoogste woord bij disch- en danspartij.

Naar het Fransch van DROBECQ.

Uitgave van HUGO SURINGAR te LEEUWARDEN.

NIEUW

KORTSCHRIFT

(*Stenographie.*)

NAAR DE BESTE STELSELS VOOR NEDERLAND BEWERKT

DOOR

P. R. GOUDSCHAAL,

Majoor der Infanterie.

EN

E. WILHELM BUSSMANN,

Stenograaf bij den Oostfrieschen landdag.

Prijs *f* 1.25.

Eensklaps, gelijk het wel meer gebeurt, bleek de aandacht opgewekt voor eene zaak, waaraan jaren lang, althans hier te lande, alle belangstelling vreemd bleef. Uit Alkmaar en uit Groningen ontving de Spectator brieven en stukken, gewijd aan de stenografie.

Nederlandsche Spectator. ISING.

—

In ieder geval zal het een goed stelsel wezen en met nadruk bevelen wij daarom de kennismaking van het boek en de beoefening dezer kunst, volgens Goudschaal en Bussmann, vooral jeugdigen lezers aan.

Arnhemsche Courant. GERARD KELLER.

—

In Duitschland wint de studie der stenographie steeds meer terrein. Telkens wordt er de wenschelijkheid van invoering op de scholen betoogd. Op vele kantoren

Snelschrift, zie bladz. 4.

stelsel-Goudschaal en dat van Steger [het stelsel bij de Kamers der Staten Generaal in gebruik.]

Dordtsche Courant.

—

Na een paar maanden oefening van één uur daags zal de leerling allicht vier à vijf maal zoo snel kunnen schrijven als met het gewone schrift. Wie dan meer verlangt behoeft geene teleurstelling te vreezen, want deze cursiefstenographie, door haar grooter verscheidenheid van figuren, leent zich tot het vormen van eigenaardige monogrammen nog in veel hoogere mate dan de andere stelsels.

Algemeen Handelsblad.

—

Nieuw Kortschrift levert een uitmuntend schrift op voor den handel: men kan er alles mede schrijven; met *Snelschrift* kan men zich bekwamen voor diktaatstenograaf, verslaggever enz. — De meesten, waaronder ook de ondergeteekende, hebben het in hun vrijen tijd zelfstandig geleerd en zegenen het toeval, dat hen in aanraking met dit systeem deed komen.

Vragen v. d. Dag. C. J. v. Geel.

De gunstige ontvangst, die aan *Nieuw Kortschrift* ten deel viel, heeft de verwachting overtroffen, zoodat ook reeds het licht zien:

SNELSCHRIFT. *Vervolg op Nieuw Kortschrift*, door Goudschaal en Bussmann, *f* 1.25.

Is het Kortschrift geschikt als correspondentieschrift, het Snelschrift dient tot het opteekenen van voordrachten en het snel maken van vluchtige aanteekeningen. — Wie Nieuw Kortschrift niet bezit, koope *Snelschrift* niet, want zonder het eerste heeft men niets aan het laatste.

SCHRIJF- en LEESOEFENINGEN voor Kortschrift, ten dienste van onderwijs en zelfonderricht, *f* 0.60.

Samengesteld op verzoek van onderwijzers in het Kortschrift, bevat dit boekje stelselmatig geordende voorbeelden voor schrijfoefeningen en eenvoudige leeslessen, waardoor de oefening in kortschrift veel zal kunnen worden vergemakkelijkt.

Te bekomen bij alle boekhandelaren. — Na toezending van het bedrag per postwissel aan den uitgever HUGO SURINGAR te Leeuwarden, franko toezending van het verlangde door geheel Nederland en de Koloniën.

HANNA.

De warme kooi ontving de schapen,
  De vaarzen zijn op stal gebragt;
  Ik, arme, ween den ganschen nacht,
Als menschen en als dieren slapen:
  De grijze Robbert, aan mijn zij,
  Was waarlijk toch geen man voor mij!

Hoe hartlijk mogt ik eens beminnen!
  Hoe droomde ik eens van echtgeluk!
  Mijn Jacob had een zilverstuk:
Hij dacht een goud er bij te winnen;
  En zilver, goud, en al het zijn'
  Wierd eenmaal, als zijn hart, het mijn'.

't Ontbladerd bosch was weer ontloken,
Sinds hij op zee naar voordeel zocht;
Toen werd ons laatste rund verkocht:
Mijn vader had een arm gebroken;
Mijn moeder werd zoo krank en zwak,
En — Robbert kwam en — Robbert sprak.

Mijn arme vader kon niet weven;
Mijn kranke moeder vlocht noch spon;
Ik werkte wat ik werken kon,
Maar Robberts hulp hield hen in 't leven.
„Kom, Hanna! (sprak hij) staak uw rouw:
„Doe 't om uw ouders: wees mijn vrouw."

Mijn hart riep „neen!" Ik bleef hem wachten,
Den Lieven Jacob, al mijn heil!
Daar blies het najaar weer in 't zeil;
De stormen loeiden alle nachten,
De wrakken dekten rots en klip,
En, God! daar strandde Jacobs schip!

Toen hielp mijn vader Robbert smeeken;
Toen zag mijn moeder zwijgend me aan:
Ik was zoo hevig aangedaan;
Ik liet voor mij hen 't jawoord spreken;
Ik ging met Robbert 's avonds meê,
Maar zwierf met heel mijn ziel op zee.

Helaas! een week slechts na mijn trouwen,
(Ik zat te mijmren voor mijn deur)
Daar zag ik Jacob, bleek van kleur...
Ik dacht in 't eerst een schim te aanschouwen,
Maar neen, hij snikte: „Hanna! och!
„Waarom zoo ras — zoo haastig toch?"

Wij weenden beiden — beiden zwegen.
Een lange poos verliep aldus;
Toen gaf hij mij op eens een kus...
Hij heeft er geen van mij gekregen;
Ik scheurde me uit zijn armen los,
En langzaam week hij weg in 't bosch.

Sinds dwaal ik als een schim in 't ronde:
  Mijn grijze Robbert spaart mijn smart,
  Maar ik heb rust noch duur in 't hart.
Aan Jacob denken is reeds zonde!
  Geef, lieve God! mij kracht en moed:
  Mijn grijze Robbert meent het goed.

De warme kooi ontving de schapen,
  De vaarzen zijn op stal gebragt;
  Ik, arme, ween den ganschen nacht,
Als menschen en als dieren slapen:
  De grijze Robbert, aan mijn zij,
  Was waarlijk toch geen man voor mij!

Naar het Schotsch van Lady LINDSAY.

HET KIND VAN DEN HUIZE.

'T Is feestdag in 't gezin: de vrienden en vriendinnen
Verschenen in de zaal: nu treedt het kind ook binnen,
En glimlacht minzaam, buigt en groet.
Op eens is ieder oog naar 't vrolijk wicht geslagen,
En ieder boezem klopt — ook die een worm voelt knagen —
Den lievling te gemoet.

De zomer moog den kring aan 't open tuinraam scharen,
De winteravond om den vuurhaard ons vergaren,
De dagtoorts of de waskaars licht':
Zoo ras het kind verschijnt — de blijdschap is verschenen!
De jonge moeder beev' en reikhalz' naar den kleenen,
Wij stoeijen met het wicht.

De dichter moge ons hart aan zijn vervoering kluistren,
De schrandre wijsgeer naar zijn stelsels ons doen luistren,
De staatsman moge aan 't wikken gaan:
Zoo ras het kind verschijnt — weg, dichterlijke vonden,
En staatsman met uw web, en wijsgeer met uw gronden:
Wij lagchen de onschuld aan.

Des nachts slaapt alles in. Slechts doet zich uit den toren
De klokslag — of daar ginds de waterval zich hooren,
Die mensch noch dieren wakker maakt;
Maar als de tintling daagt van de eerste morgenstralen,
Dan vangt het woudkoor aan op bergen en in dalen,
En veld en vlek ontwaakt:

Gij, kind! gij zijt de zon; ik ben het zand, de heide,
Waarop geen kruid ontlook, geen roos haar geuren spreidde,
Dan als uw hand er bloemen strooit;
Mijn ziel is 't eenzaam woud, dat zijn bemoschte tronken
Met jeugdig loof versiert en opluikt door de lonken,
Waarmeê gij ijs ontdooit.

Want, kindlief! uit uw oog blinkt enkel vreugd en zegen.
Nog zijn uw handjes rein; nog is langs slinksche wegen
Uw teedre voet niet afgedwaald;
Nog strengelt zich de krans rondom uw donzen hairen,
De zilvren starrekrans, die de englen aan de altaren
En voor Gods troon omstraalt.

Gij zijt de duif van de ark: gij brengt ons vreugde en vrede;
Gij klapwiekt om ons heen. Wij struiklen treê voor trede:
Terwijl gij Cherubswieken draagt;
Gij, gij zijt los van de aarde en vreemdling van haar zonden,
Naar ziel en ligchaam rein; naar beiden ongeschonden,
Naar beiden vlekloos maagd.

Wat zijn de kindren schoon! hoe lieflijk is hun blozen!
Wat is hun glimlach zoet! hun wangen blijven rozen,
Al glinstert op den blos een traan.
Wat zijn de kindren goed en argloos en onschuldig!
Hoe bieden ze ieders mond, toegeeflijk en geduldig,
Den mond tot kussen aan!

Bewaar mij, goede God! bewaar mij met de mijnen;
Bewaar mijn vijand ook: bewaar hem met de zijnen,
Al is zijn wandel valsch en boos:
Zijn bloembed zij gespaard, zijn akker moog gedijen,
Zijn kevie zij niet leêg, zijn korf niet zonder bijen,
Zijn huis niet kinderloos.

Naar het Fransch van VICTOR HUGO.

EEN ZALIGE,

AAN DE ZIJNEN OP DEZE WERELD.

Alles is hier vast en veilig,
Alles waarheid, alles deugd;
Aardsche smart en aardsche vreugd
Mengt zich niet in 't vlekloos heilig:
Maar, geliefden, eens ons waard
In 't verganklijk stofgewemel!
U nog minnen we in den hemel
Even hartlijk als op de aard'.

Naar het Hoogduitsch van CLAUDIUS.

L I Z E.

Hoort gij, Lize! 't schriklijk weder?
Zie! de bliksems vlammen neder:
Vlugten we in 't geboomt'. —
Lize toeft en schroomt;
Zij wil — maar durft niet verder:
Wat is die tweestrijd zwaar!
Geducht zijn beiden haar,
De donder en de herder.
Maar 't onweer groeit aan;
Natuur is verbolgen!
Helaas! wat gedaan?
Hem vlieden of volgen?
Verschrikt en ontzet,
Verroert zij de schreden...

De vrees doet een tred,
Het hart doet een tweeden.
Hij wuift wat hij mag,
Hij roept haar te komen...
Daar knalt weer een slag:
Zij volgt in de boomen.
Wat is zij vervaard!
Wat zal zij verrigten?...
Maar 't onweer bedaart;
Ze ontkwamen zijn stichten...
De Minnegod schiet:
Ze ontkomen hem niet. —
Voor beiden verholen,
In 't loover verscholen,
Daar zat hij, en schoot
En trof hen, en vlood. —
De lucht is bedaard,
En Lize wordt banger:
Wat maakt haar vervaard?
De lucht is bedaard:
Zij is het niet langer.

Naar het Fransch van COLARDEAU.

BEMOEDIGING.

Slechts een reis, een korte reis is 't leven;
    't Ligchaam is een slijtend pelgrimskleed:
Daarom, o mijn geest! uw rustloos streven,
    Gij, die uw onstoflijke afkomst weet!

Wat hier bloeit, verwelkt hier nogtans weder;
    Elke vrucht is hier 't gewormt' ten buit;
Maar de kiem strooit andre zaden neder
    En al meer bot rijker bloesem uit.

Wat wij zijn, voleinden of beginnen,
    't Gaat te loor in 't ons gedolven graf;
't Is nogtans om eindloos aan te winnen
    Dat ons God hier 't wordend aanzijn gaf.

't Valt in puin, al wat wij, menschen, bouwen;
Staal verroest, graniet en marmer slijt:
God nogtans, de rots van ons vertrouwen,
Schokt niet met den bouwval van den tijd.

Of de storm ons rondsleur' door de golven,
Of de vlam in onze stroohut tast',
Vloed noch vuur heeft ooit het zaad bedolven.
't Eeuwig zaad, dat voor de toekomst wast.

Plukt het ooft — de bloemen, die hier geuren;
Plukt en dankt, al is de bloeitijd kort:
Eenmaal zal 't gebloemte duurzaam kleuren,
Ginds, waar niets veroudert of verdort.

Laat geen vrees, geen twijfel ons vervaren,
Als de orkaan de halmen nederslaat:
Ongedeerd, volwassen eenmaal de airen,
Opgekiemd uit onverderflijk zaad.

Broeders, laat ons ijvren, laat ons zwoegen,
Torschen, schoon de schouder krommen moog;
Laat ons elk hier d'aardschen akker ploegen,
Met den oogst der eeuwigheid in 't oog.

Welk een pad zal dan den voet vermoeijen,
't Zij het steil, het zij het glooijend loop',
Als de geest, ontwikkeld uit zijn boeijen,
Vleuglen aanschoeit van geloof en hoop?

Zalig, ja! wien 't voorregt is gegeven,
't Vast geloof, dat hem iets beters toeft,
En die hier reeds uit den kelk van 't leven
Soms den smaak van 't eeuwig leven proeft.

Naar het Hoogduitsch van
LODEWIJK, *Koning van Beijeren.*

DE PIJL.

„Gevleugeld zangrenkoor! aanschouw mijn steile vlugt!"
Zoo sprak een pijl, met kracht gedreven in de lucht:
„'k Bezoek, als gij, de hemelstreken."
— „Ja" zei een spreeuw, die ook kon spreken:
„Maar door eens anders hulp bereikt gij hooger sfeer,
„En door uzelven valt gij neer."

Naar het Fransch.

BEPEINZING OVER DEN TIJD.

Verdelger van wat leeft en ademt —
  Van wat niet ademt en niet leeft!
Wie is er, die uw vorm omvademt
  Of teugels aan uw wieken geeft?
Wat goden we ooit altaren bouwden,
Geen hunner heeft uw vaart weerhouden
  Of grenzen aan uw vlugt gesteld;
Gij sticht en sloopt, en — zijt vervlogen;
Bij elken opslag van mijne oogen
  Zijt ge uit mijne oogen weggesneld.

Het luttel dagen, mij beschoren,
  Is als een bergstroom, die vervliet:
't Genot van de eenen ging verloren;
  Wat de andren brengen weet ik niet.
Een ijdel droombeeld is 't verleden,
Een schim, een wufte schim het heden;
  De toekomst nadert — ze is voorbij!
Een wentlend rad, ziedaar het leven,
En, in den maalstroom rondgedreven,
  Verwijdren en verdwijnen wij.

Helaas, wij dwazen, wij beramen,
  Wij bouwen op, wij breken af,
Wij kneden stof en stuifzand zamen,
  Dat de eerste togt verwaait als kaf.
Wij wormen, ras vertreden wormen,
Wij durven reuzenplannen vormen
  In onverstand en eigenwaan;
En met ontwerpen en bejagen
Verbeuslen we onze levensdagen,
  Alsof de doodklok nooit zou slaan!

Vergeefs leert elk ontwakend heden,
Dat niemand ooit het lot verbad,
Maar we allen eens de boot betreden,
Waarin nooit iemand tweemaal trad.
In 't ruischen van 't gewoel verloren,
Verleeren wij de stem te hooren,
Die waarschuwt voor bedrog en schijn,
En, om ons tastende als de blinden,
Zoo zoeken we allen, zonder vinden,
Wij arme dwazen, als we zijn!

Wijkt, ijdelheid en waan en logen,
Die ons in slaap, in doodslaap wiegt!
Wijkt, goochelschimmen, uit onze oogen,
Die, als men grijpt, in damp vervliegt!
Wijkt! — Of moet elk van ons ervaren,
Hoe valsch zijn zoetste droomen waren,
Opdat hij ze eens beweenen zou?
Moet altoos de eerste helft van 't leven
Der dwaling zijn ter prijs gegeven —
De laatste helft aan 't naberouw?

Och, wie mogt wijs zijn hier beneden,
 Hoe zou hij woekren met zijn schat!
Hoe zou hij elken dag besteden,
 Alsof de nacht geen morgen had!
Hij zou wat eindigt niet vergåren,
Hij zou wat voortduurt beter sparen,
 Het graan verzamen, niet het kaf;
Hij zou in lief noch leed vergeten,
Hoe kort de lijn is uitgemeten,
 Die onze wieg knoopt aan ons graf.

Naar het Fransch van
FREDERIK II, *Koning van Pruissen.*

JOB JOREN.

Het rijmwerk, dat Job Joren schrijft,
Zal duurzaam en onsterflijk blijven,
Want zulk een rijmwerk zal men schrijven,
 Zoo lang er één Job Joren blijft.

Naar het Hoogduitsch van LESSING.

DE OUDE SCHOOIJER.

De stokoude Kobus kwam 's avonds, vermoeid,
In lompen gekleed, en niet beter geschoeid,
En klopte aan de deur van de schuur.
De moeder deed open en zei hem: „Kom in!"
Hij groette de moeder — de dochter niet min;
Hij sprak tot de moeder: „'t Is buiten zoo guur!"
Hij streelde de dochter de wang en de kin,
En nam toen zijn plaats bij het vuur.

Hij neurde, hij zong, hij verhief in zijn lied
't Onthaal, hem al meer hier gegeven om niet,
Een bed en een beet en een dronk.
Hij zong van zijn togten ter zee en te land,

Van Heiden en Moor en woestijn en warand',
Van slaven in ketens en Oosterschen pronk . . .
Hij kuste bij 't opstaan, de moeder de hand,
En gaf aan de dochter een lonk.

Och (dacht hij) al was zij zoo bruin als een noot,
Ik vloog met haar weg over heining en sloot
Dat lief, dat bekoorelijk kind!
Och (dacht zij) al ware ik zoo blond als het vlas,
En of hij zoo grijs als de wintersneeuw was,
Toch wierd hij niet koeler, niet minder bemind:
Ik droeg voor dien zanger de bedelaarstasch
En volgde door weer en door wind.

Hun plan was beraamd. Eer de haan had gekraaid,
Was lang in het slot reeds de sleutel gedraaid,
En vlogen ze als zwaluwen heen.
De moeder werd wakker en steeg uit haar bed:
Zij reeg eerst haar keursje wel puntig en net,
Toen riep zij de maagd, die zoo haastig niet scheen,
„Ga, zie eens naar Kobus, gij slaaprige slet!
„En help eens den hals op de been."

De maagd ging al geeuwend voldoen aan dien last:
Zij roept — maar men zwijgt; zij komt nader— zij tast . . .
De bedsteê is ledig en koud.
De vrouw wrong de handen en jammerde en kreet:
„Mijn wasch op den zolder! mijn vleesch in de keet!"
Zij liep naar de boter, het meel en het zout:
Maar niets was gestolen, geen spaander, geen beet:
De man was zoo zuiver als goud.

De maagd riep de dochter: „'t Slaat zeven: sta op!
Ook hier bleef het stil bij 't geroep en geklop;
Ook hier tast zij rond en — zij zucht.
„Och, vrouwlief! de boter is wel in het vat,
„Het brood in de spin en het vleesch in het nat,
„Maar 't kostelijk wild is ontsnapt in de lucht!
„Och, vrouwlief! wat ramp en wat gruwel is dat!
„Uw kind is met Kobus gevlugt!"

„o Schandlijke dochter en gruwzame guit!"
Zoo gilde de razende moeder het uit:
„Vliegt, knechten en buren! maakt voort!
„Geworgd zal zij worden, de schaamtlooze prij,

„En de eerlooze schooijer zal sterven als zij,
„En benglen, den kop naar omlaag, aan een koord...
„Een meisje, zoo groen, en een grijsaard als hij..!
„Wie heeft van zijn leven 't gehoord!"

Men zocht waar men mogt, maar men zocht hen om niet.
Het minnende paar zat gerust aan een vliet,
Omringd door een heuvelig dal.
Zij kusten en koosden. — Hij nam, om de klucht,
Een nap uit zijn tasch en wat brood en wat vrucht:
Zij aten, en schepten van 't vloeijend kristal...
„Nooit smaakte 't mij (sprak ze) zoo goed in 't gehucht,
„Mijn lieve! mijn leven! mijn all'!

„En wat of mijn moeder wel dacht en wel deed,
„Zag ze, onder uw lompen, die ster op dat kleed,
„Dien gloed in dat ridderlijk oog!
„o Zag zij, in plaats van die kruk en dien baard,
„Mijn minnaar, mijn ridder met strijdlans en zwaard!
„Wie weet, wat verrukking haar boezem bewoog ..
„Maar moest hij ook stromplen naar 't einde van de aard,
„Ik ging waar die bedelaar toog."

„Neen, lieve! (hernam hij) zoo minlijk en schoon!
„Geen bedeltasch voegt u — eer voegde u een kroon . . .
„Wat wenscht ge? spreek op en begeer!"
— „Och, lieve! (hernam zij) wees schooijer of vorst:
„Een dronk uit de beek, uit den knapzak een korst,
„En u in mijne armen . .! Wat wensch ik nog meer?"
Toen sloten ze elkander weer boezem aan borst,
Verliefd even vurig als teer.

Naar het Schotsch van Koning
JACOBUS den Vijfde.

DE BOEKLIEFHEBBER.

Ik heb hem! . . Onverwacht geluk!
Ziedaar, Kleanth! nu d'echten druk!
'k Heb dan hem eindlijk toch gekregen!
Ik kijk van blijdschap schier mij blind! . . .
Zie, zie op bladzij vier en negen,
Daar staan de beide fouten, vrind!
Die ge in den valschen druk niet vindt.

Naar het Fransch van PONS DE VERDUN.

KINDERHULDE AAN GOD.

o Vader, wien mijne ouders vreezen,
Voor wien mijn vader 't hoofd ontdekt,
Tot wien mijn moeder de armen strekt,
Geducht en weldoend Opperwezen!

Mij is gezegd, dat zon en maan,
Waarop onze oogen scheemrend staren,
Een beusling voor Uwe Almagt waren:
Gij staakt haar als Uw lampjes aan.

Mij is gezegd, dat Gij het leven
Aan ieder wormpje, dat er woelt,
Gelijk een ziel, die U gevoelt,
Aan alle kindren hebt gegeven.

Mij is gezegd, dat Uwe hand
De bloemen steekt aan tak en hagen,
En dat geen wingert vrucht zou dragen,
Hadt Gij den wijnstok niet geplant.

En, waar wij wonen, hoe wij heeten,
Gij noodigt al wat leeft te gast
Op 't geen in beemd en boogaard wast:
Geen schepsel wordt door U vergeten.

Het ooilam scheert den tijm en 't gras;
Het geitje knabbelt struik en blaadren;
Het vliegje; dat mij schroomt te naadren,
Lept van een melkdrop aan mijn glas.

De leeuwrik vindt in 't veld zijn voeder
En pikt des zaaijers halmen uit;
De vlinder aast op bloem en kruid,
De zuigling heeft de borst der moeder.

En outerpracht noch orgelklank
Begeert Gij voor Uw gunstbewijzen:
Alleen Uw naam, Uw liefde prijzen,
o God! gij vraagt geen andren dank.

o God, o God! mijn lippen beven,
Als ik Uw naam te staamlen poog,
Gij, die zoo magtig en zoo hoog,
Ook kindren gunt, U lof te geven.

Mij is gezegd, dat gij het oor
Het eerst zelfs houdt naar ons gebogen,
Omdat wij 't reinst zijn in Uwe oogen,
Al weten wij ook niet waardoor.

Mij is gezegd, dat Ge onze wenschen,
Dat Ge ons verlangen 't eerst vervult,
Omdat we, als de englen, zonder schuld —
Ofschoon toch kindren zijn van menschen.

Och, zoo dat waar is, lieve Heer!
Zoo kindren naar Uw englen zweemen —
Zoo Ge onze beden aan wilt nemen,
Dan kniel en buig ik biddend neer.

Geef, geef aan rotsen watersprongen,
Geef zon en dauw aan zand en hei;
Geef wol aan 't schaapjen in de wei,
En 't muschje voedsel voor zijn jongen.

Geef, geef den kranke 't zachtste dons;
Geef al wie hôngren volop te eten;
Verlos gevangnen uit hun keten,
Geef aan den wees nog meer dan ons.

Geef elk gezin, geef alle kleenen
Zoo braaf een vader als aan mij;
Geef dat ik deugdzaam worde als hij,
En nooit mijn moeder moog doen weenen.

Geef dat ik telkens — telkens meer
De wijsheid in Uw tempel gader',
Zoo als in 't huis van zijnen Vader
Het Godskind Jezus deed weleer.

Geef dat geen valschheid, dat geen logen
Mijn lippen noch mijn hart besmet;
Maak mij gehoorzaam aan Uw wet;
Hou altoos mij Uw woord voor oogen.

Och, of mijn stem het voorregt had,
Om als een reukwerk op te varen,
Zoo als de koorknaap aan de altaren
U toegeurt uit het wierookvat!

Naar het Fransch van DE LA MARTINE.

MIJNE GELIEFDE.

Bekoorlijk is mijn maagdelijn,
Geen engel Gods kan schooner zijn!
Zing op, mijn lied! vermeld het luid:
Wie vond die lieve vormen uit,
Wie deed mijn dierbaar maagdelijn
Bekoorlijk als een engel zijn?

Wie schilderde in haar blaauwend oog
Een weerglans van den hemelboog?
Dat heeft de goede God gedaan,
Die starren aan 't azuur deed staan,
Die schilderde in haar blaauwend oog
Een weerglans van den hemelboog.

Wie heeft dat wit en rood gesproeid,
Dat langs haar koontjes zamenvloeit?
Dat deed weer God, weer God voorwaar,
Die lelie kleurt en rozelaar,
Die heeft het wit en rood gesproeid,
Dat langs haar koontjes zamenvloeit.

Wie schiep dat mondje, frisch en rein,
Zoo oogbekoorlijk rond en klein?
Dat deed weer God, weer God gewis,
Door wien er kers en moerbei is,
Die schiep haar mondje, frisch en rein,
Zoo oogbekoorlijk rond en klein.

[illegible] heeft die blonde, zijden vlecht
[illegible] 't englenkopje vastgehecht?
[illegible] deed weer God, de goede God,
Door wien het graan der velden bot,
Die heeft die blonde, zijden vlecht
Aan 't englenkopje vastgehecht.

Wie stemt haar tong voor elken toon —
Voor zang en kout zoo zilverschoon?
Dat deed weer God en God alweer,
Die orglen leert aan 't vooglenheir,
Die stemt haar tong voor elken toon —
Voor zang en kout zoo zilverschoon.

Wie heeft dat golvend borstsatijn,
Zoo donzig blank en vol doen zijn?
Dat deed weer God — dat deed weer Hij,
Die zwanen kleedt in sneeuwwit zij',
Die heeft dat golvend borstsatijn
Zoo vol — zoo donzig blank doen zijn.

Wie bragt zoo heerlijk ieder deel
Tot dat betoovrend schoon geheel?
Dat deed alweer de meesterhand,
Die alles wrocht in 't schoonst verband,
Die bragt zoo heerlijk ieder deel
Tot dat aanbidlijk schoon geheel.

Wie heeft dat wit en rood gesproeid,
Dat langs haar koontjes zamenvloeit?
Dat deed weer God, weer God voorwaar,
Die lelie kleurt en rozelaar,
Die heeft het wit en rood gesproeid,
Dat langs haar koontjes zamenvloeit.

Wie schiep dat mondje, frisch en rein,
Zoo oogbekoorlijk rond en klein?
Dat deed weer God, weer God gewis,
Door wien er kers en moerbei is,
Die schiep haar mondje, frisch en rein,
Zoo oogbekoorlijk rond en klein.

Wie heeft die blonde, zijden vlecht
Aan 't englenkopje vastgehecht?
Dat deed weer God, de goede God,
Door wien het graan der velden bot,
Die heeft die blonde, zijden vlecht
Aan 't englenkopje vastgehecht.

Wie stemt haar tong voor elken toon —
Voor zang en kout zoo zilverschoon?
Dat deed weer God en God alweer,
Die orglen leert aan 't vooglenheir,
Die stemt haar tong voor elken toon —
Voor zang en kout zoo zilverschoon.

Wie heeft dat golvend borstsatijn
Zoo donzig blank en vol doen zijn?
Dat deed weer God — dat deed weer Hij,
Die zwanen kleedt in sneeuwwit zij',
Die heeft dat golvend borstsatijn
Zoo vol — zoo donzig blank doen zijn.

Wie bragt zoo heerlijk ieder deel
Tot dat betoovrend schoon geheel?
Dat deed alweer de meesterhand,
Die alles wrocht in 't schoonst verband,
Die bragt zoo heerlijk ieder deel
Tot dat aanbidlijk schoon geheel.

MIJNE GELIEFDE.

Wie blies dien reinen hemelzin —
Die englenziel aan 't meisjen in?
Dat deed weer God, en God-alleen,
Die Serafs oproept om zich heen,
Die blies dien reinen hemelzin —
Die englenziel aan 't meisjen in.

Dank, Schepper, Vormer, groot en goed!
Almagtige, die wondren doet!
Heb dank, dat gij het maagdelijn
Naar ziel en leest zoo schoon deedt zijn!
Dank, Schepper, Vormer, groot en goed!
Almagtige, die wondren doet!

Maar heeft voor mij Uw wonderkracht
Die wonder schoone voortgebragt? . . .
o Schepper, God van mij en haar!
Dat ik liefst niet geboren waar',
Had niet voor mij Uw wonderkracht
Die wonder schoone voortgebragt.

Naar het Hoogduitsch van BÜRGER.

MICH

HET LOT VAN ALLEN.

Een aantal eeuwen snelde heen,
Sinds hij hier ademhaalde... Wie?
Gij lijkt op hem van top tot teen,
Gij, vragers, die ik voor mij zie!

Men weet niet, waar de bakermat
Of waar de grafkuil hem ontving;
Men weet niet eens, wat naam hij had;
Men weet slechts... wat ik verder zing.

De hoop, de vrees, de vreugd, de smart
Vermeesterden hem beurt om beurt;
Soms kromp hem — dan weer zwol hem 't hart:
Hij heeft gejuicht, hij heeft getreurd.

Soms ging zijn pols met sneller klop
En dan weer traag. Soms bruiste 't bloed
Zijn aadren door; dan koelde 't op,
Zoo als het uwe en 't mijne doet.

Hij had het wèl, hij had het kwaad,
Maar beide, 't goede en 't kwaade, vlood;
Hij werd bemind, hij werd gehaat...
Zijn vijand en zijn vriend is dood.

Hij kende liefde en echtgeluk
En oudervreugd en kindermin;
De dood reet al die banden stuk;
Het graf nam al de zijnen in.

Hem heeft verblijd, wat u verblijdt;
Hij heeft geduld, wat gij verduldt;
Hij is geweest — wat gij thans zijt,
Thans is hij — wat gij wezen zult.

De dag, de nacht, de zon, de maan,
De lentelucht en 't winterweer,
Het tij en de eb... Wat gaat hem 't aan?
Zij wisslen zich voor hem niet meer.

Geen wolkje, dat hij drijven zag,
Zwerft nu meer langs den hemeltrans;
Geen enkle lichtstraal van een dag,
Dien hij zag schittren, flikkert thans.

Geen jaarboek, dat den worm ontkwam,
Geen grafsteen, die een opschrift liet,
Maakt nu nog melding van zijn stam:
Hij ademde eens... meer weet men niet.

Naar het Engelsch van J. MONTGOMERY.

MIJNE SCHRIJVERS.

Dees kreuple rijmer doet ons lagchen om zijn grollen;
Die andre, deftig en diepdenkend en gezwollen,
Maakt dat men ras aan 't geeuwen gaat:
'k Lees d'eersten 's ochtends vroeg, den tweeden 's avonds laat.

Naar het Fransch.

DE KLAPPERMAN

IN 1813.

Hoort, burgers en boeren en knechten en heeren!
De roofgier der Franschen verzengde zijn vêren:
Het vuur van uw moed joeg hem weg uit uw land,
En 't lampje van hoop en verlossing ontbrandt.

Hoort, mannen en vrouwen en vrienden en magen!
't Heeft duizend acht honderd en dertien geslagen!
Looft God met eerbiedig en juichend geschal,
En past op uw vuur en uw lampje vooral.

Den landstorm klink' VICTORIA:
En God hierboven GLORIA!

Naar het Hoogduitsch van DE LA MOTTE FOUQUE.

DE OUDE VROUW.

Het stormt, het sneeuwt. Op gindsche tempeltreden
Zit de arme vrouw, en buigt en bidt.
Wat vraagt zij, dag aan dag, in haar gebeden?
Van hem wat brood, die brood bezit.
Het voorjaar sier' — het najaar sloop' de boomen,
Zij komt altoos, zoo ras zij 't stroo verliet;
Ze is blind, helaas! ze is tastend hier gekomen...
Och, weiger haar uw aalmoes niet.

Weet gij wie ze is, die, half ineengekrompen,
Daar zit te bibbren in haar pij?
Die dorre borst, alleen gedekt met lompen,
Zwol weeldrig eens in gaas en zij';

Die bleeke schim heeft Frankrijks schouwtooneelen
Van lof doen daavren bij haar toovrend lied;
Zij was de droom, de dartle droom van velen...
Och, weiger haar uw aalmoes niet.

Des avonds, als zij heenreed door de scharen,
Die ze aan haar zang gekluisterd had,
Wat al gedichten, wat al lauwerblåren,
Wat kussen vlogen langs haar pad!
En steeg zij af, om in haar hof te stappen,
Gelukkig hij, wien zij de vingren biedt!
Zij werd getild langs al de marmren trappen...
Och, weiger haar uw aalmoes niet.

Wat hoofsche praal in haar vergulde zalen!
Wat glans van spiegels en kristal!
Hoe blonk haar disch van louter zilvren schalen!..
Toch was zijzelve 't schoonst van al.
Wat digte zwerm van vlinders om haar henen!
Hoe werd haar lach, haar minste lonk bespied!
Maar 't wuft geluk is als een droom verdwenen...
Och, weiger haar uw aalmoes niet.

Rampzalig lot! daar wierp de koorts haar neder!
Haar oog werd dof, haar blos werd vaal...
Verdord en arm, kwam ze uit het godshuis weder:
Nu bedelt ze in het kerkportaal.
Wat was zij mild, zoo lang zij had te geven,
Aan de armoê goud en tranen aan 't verdriet...
Nu vraagt zijzelve een broodkorst, om te leven...
Och, weiger haar uw aalmoes niet.

De koude nijpt. Hoe trillen al haar leden!
Toch houdt ze 't kralen bidsnoer nog:
Zoo vroom als nu heeft ze altoos niet gebeden:
Wie doet dat in den voorspoed toch?
Maar zoo haar oog, besneeuwd van wintervlokken,
Nu hopende op d'Erbarmer ziet,
Wilt gij 't geloof, haar laatsten steun, niet schokken,
Och, weiger haar uw aalmoes niet.

Naar het Fransch van BÉRANGER.

MIJN VADERLAND.

Van alle landen, die er zijn,
Behaagt mij 't allermeest het mijn':
  Het is er goed te wonen;
Het brengt juweel noch gouderts voort,
Maar mannen — mannen van hun woord,
  En onbesproken schoonen.

Van alle talen, die men leest,
Bevalt het Hollandsch mij het meest,
  Hoe slecht de vreemden 't spreken;
Het laat voor geen gevoel van 't hart,
Voor liefde, wrevel, vreugde of smart
  Mij 't regte woord ontbreken.

MIJN VADERLAND.

Van alle meisjes, die ik zag,
In Holland vond het liefste slag:
Ze ontwennen nooit te blozen;
Zijn ze elders geestig, dartel, stout,
Hier zijn ze kuisch en rein als goud:
't Zijn onbevlekte rozen.

Van alle vrouwen op heel de aard'
Is 't Hollandsch vrouwtje de eerkroon waard:
Er leeft er nergens goeder.
Ze is vlijtig, zuinig, vroom en net
En eerbaar, ook in 't huwlijksbed;
Zij is een teedre moeder.

Van elk gebruik en levenstrant
Verkies ik die van 't Vaderland,
Onze oude, goede zeden.
Wij doen aan disch en beker eer,
Maar leggen 't hoofd niet 's avonds neer,
Of hebben eerst gebeden.

Ik groet u, volken, wijd en zijd,
Voor wat altaar gij God belijdt,
Wat kleur gij hebt gekregen!
De gansche wereld bloei en tier,
Maar in geen voller maat dan hier
Daal ergens 's Hemels zegen!

Naar het Hoogduitsch van SCHMIDT.

DISCHGESPREK.

A.

Zeg, zouden, broeder! zeg het mij,
De goden op d'Olymp zoo zalig zijn als wij?

B.

Hoe zouden zij zoo zalig zijn?
Zij drinken op d'Olymp geen wijn.

A.

Maar, wierd hun nektar eens tot wijn..?

B.

Dán konden zij zóó zalig zijn,

Naar het Hoogduitsch van GLEIM.

NANNI.

Hier niet en daar niet! Waar stiert gij den steven,
Zwervende Wim! ik roep altoos om niet!
Kom aan mijn boezem, gij lust van mijn leven!
Keer zoo getrouw als gij laatst mij verliet.

'k Heb u met schrik door de baren zien stuiven:
Ruw blies de winter uw kiel naar de kim;
'k Dacht met natuur nu het welkom te wuiven,
Zij aan den zomer en ik aan mijn Wim.

Huilende stormen! ligt stil in de toomen;
Kleurt mij den hemel niet treurig en zwart.
Lispelt, gij koeltjes! en kabbelt, gij stroomen!
Rolt uit uw schoot weer mijn Wim aan mijn hart.

Maar had hij trouwloos zijn Nanni vergeten,
Houdt, holle zeeën! hem ver van mij af:
'k Wil van zijn schuld en zijn meineed niet weten;
'k Neem mijn geloof aan zijn trouw mêê in 't graf.

Naar het Schotsch van BURNS.

AAN DRIE ZUSTERS.

Zegt, schoone zusters! zegt aan wie
Zal ik mijn weiflend harte geven?
Ik koos nog niet, o schoone drie!
Zegt zelf wie ik moet kiezen? wie?
Die 't minst in veinzen is bedreven,
En 't eerst een kus weerom zal geven:
Zegt, schoone zusters! kies ik die?
Zegt, schoone zusters! zegt aan wie
Zal ik mijn weiflend harte geven?

Naar het Fransch van MANGENOT.

HET ONTRUST GEZIN.

Na zeven jaren huwlijksmin,
Leefde Egbert met zijne echtvriendin
Nog steeds eendragtig, steeds in vrede,
En heel het verder huisgezin,
Naar zulk een loflijk voorbeeld, mede.
't Was of om kind en hond, om vogel en om kat,
De band der vriendschap was gesloten;
Nooit heeft bij Noachs reisgenooten
Meer eensgezindheid plaats gehad.
Doch, zeekre feestdag kwam, en, met meer andre vromen,
Was Egbert uit de kerk niet daadlijk t'huis gekomen,
Maar had den volgeschonken nap
In 't regthuis wat te drok genomen.
Wat deed hij in zijn dronkenschap?
Hij sloeg zijn arme vrouw boosaardig;
Zij, op haar beurt, ook onregtvaardig,

Gaf, in haar drift, het kind een klap.
Het kind schopt naar den hond; de hond begint te brommen
En bijt den kater in zijn poot;
De kater, langs den muur geklommen,
Nijpt onverwachts den vogel dood.

Zoo wordt door eenen dwaas de zoete rust van velen
Te jammerlijk gestoord,
En boer en burger, als de koningen krakeelen,
Mishandeld en vermoord.

Naar het Fransch van HOFFMAN.

VLINDER EN BLOEM.

Gij vlindertje in de rozenperken!
Gij bloem, die op den stengel wiegt!
Wie in uw maagschap zich bedriegt,
Weet geen geslachttrek op te merken:
De vlinder is een bloem met vlerken,
De bloem, een vlinder, die niet vliegt.

Naar het Italiaansch.

DE GRIJSAARD IN DE LENTE.

Hier, aan deze ontloken hagen,
Delft de graver ras mijn graf;
'k Zal uw dienst niet lang meer vragen,
Trouwe doornen wandelstaf!

Och, ik zet met tegenstreven
Naar mijn groeve voet voor voet:
Bitter, ja! viel soms mij 't leven;
Dikwijls was mij 't leven zoet.

Waait, gij bloemen en gij kruiden,
Nu nog eens me uw geuren aan;
Laat uw koeltjes, vriendlijk Zuiden!
Eens nog door mijn lokken gaan.

'k Zie voor 't laatst dan nog deze eene —
'k Zie geen andre lente meer!
God! vergeef mij 't, zoo ik weene:
Alles om mij jubelt weer.

Schelle zangers van de wouden!
Vogels, die in 't luchtruim slaat!
Kweelt een lijkzang op mij ouden,
Die zijn doodbed spreiden gaat.

Dekt mijn sponde, rozelaren!
Ruischt, cipressen! om mijn graf;
Appelbloesem! schud uw blâren
Op mijn dorre beenders af.

Naar het Hoogduitsch van SCHUBART.

OENE VAN SNEEK.

„Zeg, Griete! wat doet toch die traan op uw koon?
„Wees lustig, lief bruidje! wees blij!
„Ik neem u tot dochter — ik geef u mijn zoon:
„Zoo kostlijk geen vrijër als hij!
„Gij krijgt hem tot man en hij neemt u tot vrouw:
„Waarom dan uw wangen zoo bleek?..”
Och, 't radeloos kind dacht te stikken van rouw:
Haar hart was bij Oene van Sneek.

„Zeg, Griete! wat zucht gij zoo diep en zoo bang?
„Lief bruidje, wees lustig en blij!
„Uw bruîgom heeft knechten en schatten en rang:
„Geen wees heeft een voogd zoo als gij!
„Mijn Gijsbert is Grietman van Dantumadeel
„En Heer van Engwierumerbeek...”

Och, titels en schatten beduiden niet veel:
Haar hart was bij Oene van Sneek.

„Zeg, Griete! hoe vindt ge dat schortje van kant?
„Dat jakje, met bloemen bemaald?
„Die ijzers, dat snoer en dat borstdiamant?
„Die ringen, die speld en die naald?
„'t Zal alles u prachtig en puntigjes staan:
Wat zegt ge er van, bruidjelief! spreek..."
Och, schortjen en jakje! zij zag u niet aan:
Haar hart was bij Oene van Sneek.

De kerk was versierd en de priester gereed;
De toevloed der gasten verscheen;
De bruîgom reed aan in een splinternieuw kleed...
De bruîgom, och jammer! alleen.
Hij zocht naar zijn bruid en werd bang en beducht;
Men riep door de buurt en de streek...
Maar ver over zee was het bruidje gevlugt,
Gevlugt met haar Oene van Sneek.

Naar het Schotsch van WALTER SCOTT.

MANNENWAARDE.

Hoogwélgeboren is de man,
Die naar zijn inspraak handlen kan,
Die momtuig hoeft noch kunstvernis,
En van geen leenheer leenman is.

Die neerbuigt voor den hoogen God,
Maar opstaat tegen 't grilziek lot;
Die 't oordeel van den dwaas veracht
En met den lof der wereld lacht.

Die d'adel van geen stamboom schudt,
Maar uit zichzelv' zijn adel put;
Die hof en hoofsch blanketsel schuwt
En van vergulde fielten gruwt.

Die afgunst kent noch lagen nijd;
Die zich in niemands leed verblijdt,
En met geen blik van trotschen waan
Terneer ziet op die lager staan.

Die land noch stad noch vlek beheert,
Maar streng zijn eigen hart regeert;
Die 't goede zaad rondom zich strooit,
En 't onkruid, waar het opschiet, rooit.

Hij, hij is vrijheer, hij is vorst,
Al siert geen lint — geen star zijn borst;
Al gordt hij 't lijf in vacht of pij,
Geen koning draagt een kroon als hij!

Naar het Hoogduitsch van HERDER.

WIEGELIED,

IN DEN KERSNACHT.

Draai, snorrend wieltje, draai vlijtig en zacht.
Slaap, dierbaar wichtje, slaap veilig van nacht:
Moeder blijft waken en werken met lust...
Zachtjes wat, wieltje! mijn zuigeling rust.

Hoor hoe ons dorp van uw glorie gewaagt,
Moeder des Heeren en vleklooze maagd!
Orgel en klepel verkonden uwe eer:
Zie op ons dorp uit den hemel terneer.

Slaap, dierbaar wichtje, slaap rustig van nacht.
Draai, snorrend wieltje, draai vlijtig en zacht.

Toog ik niet meê naar de kerk met de schaar',
Bragt ik geen wierook en was op 't altaar,
Zie toch op mij ook terneer van uw troon:
'k Zing en ik waak bij de wieg van mijn zoon.

Slaap, dierbaar wichtje, slaap rustig van nacht.
Draai, snorrend wieltje, draai vlijtig en zacht.

Neen, koningin, waar de hemel voor knielt,
Moeder van Hem, die de wereld behield!
Schoon ook een traan in mijn offer zich mengt,
Neem, moeder Gods, wat een moeder u brengt.

Slaap, dierbaar wichtje, slaap rustig van nacht.
Draai, snorrend wieltje, draai vlijtig en zacht.

Arm en verlaten, betreê ik mijn pad;
Nooit wies een roos aan den weg, dien ik trad:
Heilige, reine, zoo magtig als goed!
Strooi niet dan bloemen mijn kind voor den voet.

Slaap, dierbaar wichtje, slaap rustig van nacht.
Draai, snorrend wieltje, draai vlijtig en zacht.

Kalm is zijn rust en zijn slaap ongestoord:
't Weet niet, het schaap, wat mijn boezem doorboort.
Geef, moeder Gods! dat het nimmer eens weet',
Nimmer eens lij' wat zijn moeder eens leed.

Slaap, dierbaar wichtje, slaap rustig van nacht.
Draai, snorrend wieltje, draai vlijtig en zacht.

Vaderloos, hulpeloos, ligt daar het kind:
Wie zal het dekken voor regen en wind?
Wie zal het helpen en redden in nood?
Mij, mij-alleen vraagt het deksel en brood.

Slaap, dierbaar wichtje, slaap rustig van nacht.
Draai, snorrend wieltje, draai vlijtig en zacht.

Moeder des Heeren, verheerlijkt met Hem!
Hoor ook in 't juublen der scharen mijn stem:
Gij, die uw Zoon hebt zien sterven in smart,
Moeder! stort balsem in 't moederlijk hart.

Slaap, dierbaar wichtje, slaap rustig van nacht.
Draai, snorrend wieltje, draai vlijtig en zacht.

Maar reeds verflaauwen gezang en geschal;
Alles wordt stil in het vlek en het dal;
't Feest is voleind en de vromen gaan heen . . .
'k Hoor nog het kraken der stappen alleen.

Slaap, dierbaar wichtje, slaap rustig van nacht.
Draai, snorrend wieltje, draai vlijtig en zacht.

Alles slaapt in en rust uit van zijn taak:
Ik slechts, ik arme, blijf werken en waak!
Och, of de worm, die mij wroet door de ziel,
Moê van zijn knagen, in sluimering viel!

Slaap, dierbaar wichtje, slaap rustig van nacht.
Draai, snorrend wieltje, draai vlijtig en zacht.

Maar zou ik wrokken en morren in 't leed?
Hij toch, Hij leeft, die geen muschje vergeet!
Vader der weezen, wiens wille geschiedt!
Dank voor de vreugd, die een moeder geniet.

Slaap, wichtje, slaap! ik blijf waken met lust . . .
Zachtjes wat, wieltje! mijn zuigeling rust.

Naar het Fransch van AMABLE TASTU.

DE WEDUWE.

De wind was scherp en fel de kou,
De sneeuw stoof langs de naakte velden:
Gestrenger neep de winter zelden.
Helaas, een arme weduwvrouw,
Des nachts in 't vreemde land verloren,
Doolt stromplend over kei en doren.

Maar, zoo het bang rondom haar is,
't Is in haar bloedend hart nog banger:
Zij wacht geen hulp — zij hoopt niet langer;
't Is in en om haar wildernis...
Och, de arme vrouw is ziek en zwanger.

Zij heeft de wereld om zich heen
En honderd steden, duizend vlekken:
Geen stroodak, om haar hoofd te dekken,
Geen bed, dan 't barre veld alleen!

Doch zie! daar vlamt een toortslicht aan,
En hoor! daar klinkt van ver een slede...
„Hebt deernis!" is nog eens haar bede...
Haar zwakke stem wordt niet verstaan.
„Hebt deernis, juffers en mijnheeren,
„Die t'huis keert in uw warmend bont!
„Ik kruip hier langs den harden grond;
„Ik heb geen dek, ik heb geen kleeren;
„Mijn naakte voeten zijn gewond...
„Hebt deernis, juffers en mijnheeren!

„Och, ik had vrienden... nu niet meer!
„'k Had minnende ouders, ik had magen...
„Zij allen zijn naar 't graf gedragen!
„Ik had een hut, een hof weleer..,
„Och, dwazen, die 't geluk vertrouwen!..
„Hebt deernis, jonkers en jonkvrouwen!

„Hoort! hoort mij aan! mijn heil was groot:
„Moog nooit uw heil zoo snel verkeeren!
Ik had een dierbren echtgenoot:
„Ik draag zijn telgjen in mijn schoot...
„Hebt deernis, juffers en mijnheeren!
„De vader van mijn kind is dood.”

Maar ’t vlug gespan ijlt snuivend voort;
Het toortslicht zwindelt uit haar oogen,
En ’t flaauw gegil van ieder woord
Is in de sneeuwjagt heen gevlogen...
’t Gezelschap heeft haar niet gehoord.

Zij kromt zich neer, zij zijgt ter aard...
Daar stuift een ruiter langs haar henen:
Zij grijpt de manen van zijn paard;
Het rukt haar met zich in zijn vaart
En sleurt haar over kei en steenen.
Zij kan niet meer! zij laat het los...
„Erbarming!” gilt ze, „mededoogen!”
Haar kreet is in den storm vervlogen,
En — weg is ruiter, weg is ros.

Naar ziel en ligchaam krank en moê,
Van kou en honger afgestreden,
Strekt ze op de sneeuw haar matte leden:
Toen streek de slaap haar oogen toe,
De slaap, zoo lang vergeefs gebeden.

En toen de neevlige ochtendstond
Weer schemerde over veld en daken,
Daar doolt een jager 't landschap rond,
En vindt, bij 't snufflen van zijn hond,
Een ijskoud ligchaam op den grond
Maar met een glimlach op de kaken.

De Algoede, die haar lijden zag,
Verlengde 't nu geen enklen dag.

Naar het Engelsch van SOUTHEY.

DE SPINSTER.

Ik zat te spinnen voor mijn deur:
Daar drong een jongling door de hagen;
Zijn oog was bruin en blank zijn kleur;
Hij hield op mij den blik geslagen.
Ik zag eens op, zoo steels ik kon,
Maar werd beschaamd, en spon, en spon.

Hij kwam al nader; groette, sprak...
Wat klonk zijn stem mij schoon en teeder!
Het werd mij eng... mijn draadje brak;
Mijn borst ging jagend op en neder.
Ik knoopte 't vlas, zoo goed ik kon,
Maar zat beschaamd, en spon, en spon.

Hij werd al stouter; greep mijn hand,
En liet ze traag, met weerzin, glippen.
„Geen schooner vingren zijn in 't land!"
Zoo murmelden zijn roode lippen.
Ik hield mij effen als een non,
Maar was beschaamd, en spon, en spon.

Nu sloeg hij de armen om mijn stoel,
Terwijl hij 't werk bezag en roemde.
Mijn boezem zwol van zoet gevoel,
Toen hij mij „Lieve spinster!" noemde;
Zijn oog schoot stralen als een zon;
Ik bleef beschaamd, en spon, en spon.

Zijn mond kwam nader aan mijn wang:
Ik keek aandachtig op mijn garen...
Hij aarzelde (zoo scheen het) lang...
Op eens... hoe joeg mij 't bloed door de aren!
Hij kuste mij, zoo teer hij kon:
Ik zat beschaamd, en spon, en spon.

Maar eindlijk rijs ik op met moed:
Ik dreig hem toornig weg te stooten...
Wat denkt gij, zusters, dat hij doet?
Hij houdt mij hart aan hart gesloten.
Nu zegt, of 't mooglijk wezen kon,
Dat ik weer zitten ging, en spon?

Naar het Hoogduitsch van VOSS.

AAN LEONORE.

Zoo ik rang en roem bezat,
'k Zou ze voor één kus u geven;
Gij wierdt op mijn troon verheven,
Zoo ik kroon en scepter had;
'k Gaf u willig bloed en leven...
Nogtans zou ik u, Lenoor!
Gaaft gij mij uw hart er voor,
Veel te weinig geven.

Naar het Hoogduitsch van BLUM.

GEBED VOOR ALLEN.

Alvader, die ten zetel zit
En boven tijd en lot;
Wien Heiden, Jood en Christen bidt:
Jupyn, Jehovah, God!

Gij Oorsprong, die mijn hart belijdt,
Maar dien ik peil noch ken!
Ik weet slechts dat Gij magtig zijt,
En dat ik nietig ben.

Maar ik heb keus van goed of kwaad,
Hoe broos en blind ik zij;
Gij, die natuur in teugels slaat,
Laat onzen wil ons vrij.

Wat mij 't geweten leert als regt,
't Is Uw bevel, o God!
Wat mijn geweten doemt als slecht,
't Is Uw gestreng verbod.

Geef, Vader! dat ik dankbaar zij
Voor wat Uw gunst mij biedt:
Gehoorzaam is hij, dankbaar hij,
Die wat Gij schenkt, geniet.

Geef dat ik nooit, in blinden waan,
Uw gunst tot de aard' beperk,
Als ging dees wereld meer U aan,
Dan duizend boven 't zwerk.

Geef dat ik nooit — ik, worm in 't slik,
Mij neerzette in Uw raad,
Noch hem, die anders bidt dan ik,
Vervolg, verdoem en haat.

o, Zoo ik treê in 't regte spoor,
Bevestig daar mijn voet,
En, zoo ik afdwaal, licht mij voor,
Waarheen ik treden moet.

Hou van een wuft, een trotsch bedil
Mij, nietig schepsel, vreemd,
Hetzij Uw goedheid geven wil,
Hetzij Uw wijsheid neemt.

Nooit sluite ik 't hart voor 's naasten leed,
Maar de oogen voor zijn schuld;
Dat ik vergeev' wie mij misdeed,
Opdat Ge 't mij eens zult!

Ik, ik ben zwakheid, Gij-alleen,
Gij zijt mijn schild — mijn kracht:
Lei mij door 's levens doolhof heen
En door der graven nacht.

Geef, geef mij voedsel, deksel, rust;
Geef — 't zij ik bidde of niet:
Wat ik behoef is u bewust:
Uw wil-alleen geschied'!

Gij werelden, in 't ruim verspreid!
Zingt Hem uw lofgeschal:
Zijn tempel is de onmeetlijkheid,
Zijn outer is 't heelal.

Naar het Engelsch van POPE.

MANNENKUISCHHEID.

Wie niet zijn jeugd, zijn levenskracht
Ten roofbuit aan den wellust bragt,
Maar ziel en ligchaam hield in eer,
Hij — hij is in Gods schepping heer.

Hij wies niet op tot kreupelhout —
Maar tot een boom, een eik in 't woud.
Zijn stal is kloek, zijn leest is schoon,
Zijn vorm, als van Latonaas zoon.

En uit die schoon gebouwde leest
Ontwikkelt zich een eedle geest,
Een geest, die veel te stout voor de aard',
Op aadlaarspennen hooger vaart.

Hij baadt zich in de bron van 't licht;
Ontwart zich raadsels, diep en digt,
En slaat den heldren aanblik om
Door Gods onmeetlijk heiligdom.

Voor hem ontsluijert zich natuur:
Hij peilt den zeeboôm en 't azuur,
En in den afgrond en aan 't zwerk
Vindt hij den bouwheer in zijn werk.

En in die wondren om zich heen,
Is hij de heer, en hij-alleen!
Hij dankt den Schepper voor dien rang:
Zijn wandel is zijn lofgezang.

Ontzag en eerbied wekt zijn stem:
De hoofsche wulp sluipt weg voor hem;
Het roofgediert', der wouden schrik,
Kruipt deinzend voor zijn enklen blik.

't Weerspannig ros gevoelt zijn spoor:
Hij dwingt het kolk en zandzee door,
En of het steigert, of het briescht,
Hij brengt het, waar zijn wil verkiest.

Maar, ondanks al die godenkracht,
Wat is hij minzaam, gul en zacht!
Hoe goedig kust hij 't blozend wicht,
Dat aan de borst der voedster ligt!

En — luidt de brandklok, stijgt de vloed,
Wie tart het springtij? wie den gloed?
Van uit den vuurpoel en het meir
Brengt hij het kind aan de ouders weer.

De schoonste maagden zien hem na:
Gelukkig, die hij koos tot gâ!
Ze omvat een olm, die langs den stam
Een wijnrank in bescherming nam.

Zóó kleeft ze aan hem, zóó vast en trouw.
„Waar (vraagt zij) is een rijker vrouw?"
En drentlen vleijers haar op zij',
„Waar (vraagt ze) is zulk een man als hij?"

De hofslang, die haar naadren wil,
Ligt magtloos op haar oogwenk stil,
En — bood een vorst haar 't hermelijn,
Een spotlach zou haar antwoord zijn.

Haar hart, haar deugd, haar huwlijksbed
Is onbezondigd, onbesmet;
Het kroost, dat ze aan den boezem voedt,
Drinkt met de melk geen gif in 't bloed.

Als knoppen van een bloemenpaar,
Omwast dat nakroost hem en haar,
En mengelt, bloeijende om hen heen,
De schoonheid en de kracht in een.

Hem is dat voorregt, hem dat loon!
Hem wacht de zilvren schedelkroon,
Hem, die zijn jeugd, zijn levenskracht
Den wellust niet ten offer bragt.

Naar het Hoogduitsch van BÜRGER.

DE GROOTMOEDER.

Grootmoeder! slaapt gij? hoor!.. wij roepen wat wij mogen!
'tWas of uw lippen in den slaap zich nog bewogen,
'tWas of gij heimlijk badt, wanneer gij sliept voorheen;
Nu houdt gij d'adem in, gesloten houdt gij de oogen,
Nu ligt gij stil, als een Mariabeeld van steen.

Och, word toch wakker! hoor!.. hoe liet ge 't hoofd zoo zakken?
Wat hebben we u misdaan, dat ge ons uw ooren sluit?
Geef olie voor de lamp en voor de haardsteê takken,
Want, als gij zwijgt en slaapt tot weer de klokslag luidt,
Dan zijn wij dood van angst en vuur en licht zijn uit.

Wat zult gij zeggen, spreek! wanneer gij bij 't ontwaken
Ons in den donker en gestorven hier hervindt?
Dan roept ge ons ook vergeefs en jammert „kindlief! kind!"
Dan blijven we ook in slaap, al wilt ge ons wakker maken,
En zien naar u niet op, al schreit ge uw oogen blind.

Wat zijn uw handen koud! .. laat ons ze in de onzen houên.
Kom! zing ons eens een lied, dat regt aandoenlijk is;
Vertel ons eens wat fraais van vechten en van trouwen,
Van Ourson en den beer — van Blaauwbaard en zijn vrouwen,
Van schoone Blanchefleur of vromen Amadis.

Verhaal ons van dien schat, in 't aaklig hol verstoken;
Van d'opgesprongen draak, wiens oogen nimmer loken:
Te fraaijer zal 't ons zijn, hoe meer het ons vervaart.
Vertel ons van dien geest, die elken nacht kwam spoken,
Maar deinsde voor het kruis, al bleef hij staan voor 't zwaard.

Of — sla uw bijbel op, met al die prenteblaren;
Toon ons het Godskind, met zijn stralenkroon om 't hoofd;
Wijs ons den stal, de kreb, den kruisberg en de scharen;
Of, lees ons uit het boek (gij deedt dat altoos garen)
Wat God van ons begeert en namaals ons belooft.

Grootmoeder! hoor toch! hoor! .. wij worden telkens banger!
De lamp wat aangevuld! den haard wat opgestookt!
Och, red ons uit den angst en slaap of bid niet langer!
De laatste vuurvonk smeult, de pit verkoolt en rookt...
Wie weet, wat booze geest reeds in de kamer spookt!

Helaas! zij antwoordt niet!.. Zou 't waar zijn, wat wij vreezen?
Zij sprak van scheiden en van heengaan ieder keer,
Van de overzij' van 't graf, van wat ons wacht nadezen,
Van sterven, van den dood... Zou dat nu sterven wezen?
Zou dat de dood nu zijn?.. Helaas, zij hoort niet meer!

— Nog hield hun kermen aan, toen 't licht begon te gloren:
De zon bescheen een lijk, de doodsklok liet zich hooren;
Een kist werd ingebragt en op een baar gezet;
En 's avonds zag een buur, die inkeek door de ramen,
Twee kindren, naast elkaar, en met de handjes zamen,
Geknield voor de open Schrift en aan het ledig bed.

Naar het Fransch van VICTOR HUGO.

LANDVERMAAK.

Wij zwerven en dwalen
Langs heuvels en dalen,
Door loover en kruid;
Wij gunnen en laten
Den steêling zijn straten,
En lagchen hem uit.

Wij klimmen naar boven,
Of duiken in kloven
Naar bloemen en ooft;
Wie zweeten en hijgen,
Hun waaijen de twijgen
Weer 't zweet van het hoofd.

Ginds spatten de wellen
Haar borlende bellen
  Door 't keizand omhoog:
Wij sprenklen de schoonen
Het nat op de koonen
  En — kussen ze droog.

Daar graast langs de linden
Het hert met zijn hinden
  In vrijheid en vreê:
Het gluurt door de takken...
Wij bragten geen brakken —
  Geen jagtroeren meê.

Hier schaatren en kwelen
In haag en abeelen
  De zangers van 't woud:
Zij vlugten noch schrikken...
Wij zetten geen strikken —
  Geen knippen in 't hout.

Wij vlechten en breijen
't Gebloemt' der valeijen
Tot krans en festoen:
Men eischt ons hier buiten
Geen goud voor de fruiten —
Geen geld voor het groen.

Ons reiken de hagen
De vrucht, die zij dragen:
De bes en de noot.
Wij disschen, wij eten,
In 't lommer gezeten,
Natuur, op uw schoot.

Wij zwerven, wij dwalen
Langs heuvels en dalen,
Door loover en kruid;
Den heer met zijn regten,
Den schout met zijn knechten...
Wij lagchen hen uit.

Naar het Hoogduitsch van SALIS.

MARIA STUART,

IN DE LENTE.

Weer rolt natuur het lentekleed
Langs dal en heuvlen uit,
En tooit het groenend veldtapeet
Met duizendverwig kruid;
De zon beglanst de stroomen weer;
De azuren hemel lacht; —
Geen straal schiet in mijn kerker neer:
Het blijft er winternacht.

Weer wekt de leeuwrik d'ochtendstond
En kruist de wolken door;
De meerle klapwiekt 's middags rond
En orgelt de echoos voor.

Gezang en vrijheid, liefde en lust
Dooraadren bosch en dreef...
De lijster zingt den dag ter rust',
Die gaarne later bleef.

Weer heft de kelk zich uit den spriet;
De donzen bloesem geurt;
De witte lelie zoomt den vliet;
De roode doren kleurt.
De minste Schot, in 't minst gehucht,
Aâmt al dien wellust in:
Ik adem slechts de kerkerlucht,
Ik, Schotlands koningin!

Och, Frankrijk, op wier troon ik zat!
Benijdbaar was mijn deel,
Zoo dikwijls ik ten kapdisch trad
Of insliep op fluweel.
Och, Schotland, dat uw kroon mij boodt,
Wat last verplet mij 't hart!
Het torscht hier ketens, zwaar als lood,
En 't looden wigt der smart!

Gij, onmensch, zuster, vijandin,
Die bloed noch maagschap telt!
Eens haalt de straf uw gruwlen in,
Zoo God het kwaad vergeldt.
Nooit — nimmer plengde uw oog een traan;
Uw hart werd nooit gekneed;
Nooit droegt ge een droppel laafnis aan,
Hoe luid uw naaste kreet.

Mijn zoon, mijn zoon! of blijder zon
't U wachtend pad bescheen!
Och, of voor u de dag begon,
De nacht met mij verdween!
Och, breng' de goede God toch nooit
Mijn haatren u nabij!..
Maar naadren u mijn vrienden ooit,
Zoo dank hen nog voor mij.

Geef, hemel! dat geen zomer meer
Mij de oogen op zie slaan!
Geef, dat ik nooit den herfstwind weer
Hoor blazen over 't graan!

Geef, dat, als weer de winter naakt,
De sneeuw mijn asch bestrooi,
En de eerste lente, die ontwaakt,
Mijn graf met bloemen tooi!

Naar het Schotsch van BURNS.

DE VREUGDE.

Waarom, vreugde! vlugt gij weder
Uit ons reikend oog?
Naauwlijks, wufte! strijkt gij neder,
Of klept daadlijk weer de veder
En vaart weer omhoog.

— Staak, bediller! staak uw klagten
Dat ik vleuglen draag;
Ook de goden zien mij graag:
Dreef ik niet op vlugge schachten,
Ik kwam nooit omlaag.

Naar het Hoogduitsch van RAMLER.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden.

DE NIEUWSTE EN BESTE

Nederlandsche Reiskaarten

op koper gegraveerd en in twee kleuren gedrukt.

Kuypers kaart van Nederland
Kuypers kaart van Noordbrabant
Kuypers kaart van Zuid-Holland
Kuypers kaart van Noord-Holland
Kuypers kaart van Gelderland
Kuypers kaart van Zeeland
Kuypers kaart van Utrecht
Kuypers kaart van Friesland
Kuypers kaart van Groningen
Kuypers kaart van Drenthe
Kuypers kaart van Overijssel
Kuypers kaart van Limburg
Kuypers kaart van Java
Kuypers kaart van Oost-Indië (O. helft)
Kuypers kaart van Oost-Indië (W. helft)
Kuypers kaart van West-Indië

De kaart van Noordbrabant met vermelding van de overgangen, breedte, diepte en den middelbaren waterstand van sommige Nederlandsche hoofdrivieren.

Prijs per kaart . . . . *f* 1,25.
In rood linnen étui. . „ 1,50.

In iederen boekwinkel te bekomen.

Na toezending van het bedrag aan den uitgever Hugo Suringar te Leeuwarden, toezending van het verlangde franko per post.

HET ONGENOEMDE MEISJE.

Er woont een meisje hier omtrent,
Dat ik wel ken, dat mij wel kent:
Geen ander heeft mijn hart dan zij,
Geen ander heeft ze lief dan mij;
De Schepper schiep ons voor elkaâr:
Zij past aan mij als ik aan haar.

Wie goud en zilver zoekt op de aard',
Is zulk een schat als zij niet waard,
Want hij, die haar in de armen houdt,
Heeft meer dan zilver, meer dan goud.
Geen man zoo rijk — zoo zalig geen,
Als die haar lief heeft — haar-alleen.

Der nachtegalen zang is schoon,
Maar tienmaal schooner is haar toon:
Haar stem doortintelt merg en bloed;
Geen ziel, die zij niet smelten doet;
Geen booswicht is er, als zij zingt,
Wien niet een traan in de oogen dringt.

Zij zweeft, als had zij wiekjes aan:
Haar zooltje laat geen indruk staan.
Haar vlechten zijn als ravengit,
Haar boezem is als zwanenwit;
Geen enkel sproetje vlekt haar kin
En 't englenzieltjen evenmin.

Wie zulk een meisjen ooit ontmoet,
Zoo schoon, zoo rein, zoo engelgoed;
Wie 't orglen van een stem vernam,
Zoo fraai of ze uit den hemel kwam,
Geloof hij 't vast — bezweer hij 't vrij:
Dat is mijn meisje! dat is zij!

Er woont een meisje hier omtrent,
Dat ik wel ken, dat mij wel kent:
Ik zeg noch zing het, hoe zij hiet,
Ik noem mijn naam, mijn woning niet,
Maar komt dit rijmpjen ooit in 't licht,
Zij weet terstond wie 't heeft gedicht.

Naar het Hoogduitsch.

AAN EEN SCHILDERKUNST-DICHTER.

Gij geeft den schilder nutte lessen:
Elkeen erkent het, die u leest;
Nogtans de lieve zanggodessen
Verlangen meerder smaak en geest:
Al leert gij schildren door uw lied,
Toch schildert ge in uw verzen niet.

Naar het Fransch van LE BRUN.

DE KRANKZINNIGE IN BEDLAM.

Eens des zomers, bij 't ontwaken
  Van een schoonen ochtendstond,
Wandelde ik naar Bedlams daken,
  Doolde ik Bedlams muren rond.
'k Hoorde 't kwelen van Klorinde·
  Luistrend sloop ik naderbij...
„Ik bemin mijn welbeminde;
  „Welbeminde, min ook mij.

„Nijdige ouders! onbewogen,
  „Zondt ge uw lieven zoon naar zee;
„Nijdig schip, van uit mijn oogen
  „Voerde gij mijn bruigom meê...

„Maar wat rouw mij 't hart verslinde,
„'k Wil verduren wat ik lij',
„Want ik min mijn welbeminde;
„Welbeminde, min ook mij.

„Droeg ik vleuglen, en geen boeijen,
„Die mij wee doen dag en nacht,
„Wapprend zou ik opwaarts roeijen
„Naar een vriendlijke englenwacht:
„Englen! (bad ik) hoort Klorinde:
„Weest haar bruigom steeds nabij,
„Want ik min mijn welbeminde;
„Welbeminde, min ook mij.

„Dan, op de aard' weer afgestegen,
„Zweefde ik naar een bloemhof heen;
„'k Vlocht sering en gouden regen
„Tot een bruiloftskroon in een:
„Vrolijk ijlde ik, als een hinde,
„Met den bruidskrans hem op zij...
„Want ik min mijn welbeminde:
„Welbeminde, min ook mij.

„Of, van 't vroegste morgenkrieken
„Tot de scheemring viel in 't bosch,
„Wilde ik om hem fladderwieken
„In een donzen vogeldos:
„'k Vloog hem na van eik op linde;
„'k Zong mijn zoetste melodij,
„Want ik min mijn welbeminde;
„Welbeminde, min ook mij.

„Of ik wilde een arend wezen,
„Die hem nastreek op zijn togt,
„En waar stormen om hem rezen,
„Met de vlerk hem dekken mogt...
„Maar waar dwaal ik heen, ontzinde,
„Ik gekluisterd, meer dan hij!...
„Doch ik min mijn welbeminde;
„Welbeminde, min ook mij."

Naar het Engelsch.

VROUWENLOF.

Wel benijdbaar is zijn lot,
Die een gade kreeg van God,
Schoon en zedig, engelrein,
En gezond van bloed en brein.

Woon' hij in paleis of kluis,
Altijd heeft hij vreugde in huis,
Want geen zorgen treden aan,
Of zij dwingt ze, heen te gaan.

Vriendlijk, als een zonneschijn,
Lacht zij als er wolken zijn;
Elken traan in 't manlijk oog
Wischt zij met een kus weer droog.

Vliegt hem 't eerlijk hart in gloed,
Als hij euvlen dulden moet;
Kookt hij tegen de overmagt,
Als zij wet en regt verkracht:

o, Zij prangt aan 't hart hem vast,
Sust zijn wrevel, deelt zijn last,
En bekoelt zijn boezembrand,
Als de dauw het dorstend land.

Nimmer valt een taak hem zwaar:
Altijd vindt hij 't loon bij haar;
Was de dag hem ruw en guur,
Zoet maakt zij hem 't avonduur.

Tegen de angsten van den nacht
Gaf hem God een englenwacht:
Aan den boezem van zijn gâ
Sloop geen bange droom hem na.

God sprak zegen op haar schoot:
Zij brengt wakkre zonen groot,
Zonen, even vrank en vrij,
Even kloek en braaf als hij.

God gaf dochters aan zijn huis,
Als de moeder zacht en kuisch;
Knoppen, schoon en vlekkeloos,
Rein, zoo als de moederroos.

Dankbaar heft het ouderpaar
De armen naar d'Alzegenaar,
En getuigt met vol gemoed:
God is liefde, God is goed!

Goud is niets dan bar metaal,
Glorie — niets dan kinderpraal;
Stamboom, adel, aanzien, eer,
Speelgoed! zegt, wat zijt gij meer?

Maar een vrouw — aan 't hart een vrouw!
Wat ons afvall', zij blijft trouw!
Haalt haar God zijn hemel in,
Dáár nog duurt haar huwlijksmin.

Naar het Hoogduitsch van F. VON STOLBERG.

Bij alle boekhandelaren verkrijgbaar:

De Boekanier

en andere gedichten,

door

H. A. MEIJER,

in leven Zee-Officier.

DERDE DRUK.

In linnen bandje . . . . *f* 2.40.

HEEMSKERK.

Een gedicht,

door

H. A. MEIJER,

in leven Zee-Officier.

TWEEDE DRUK.

In linnen bandje . . . . *f* 2.40.

I. KANT.

De kracht van den wil

IN HET BEHEERSCHEN VAN

Ziekelijke Aandoeningen,

MET AANTEEKENINGEN VAN C. W. HUFELAND,

UIT HET HOOGDUITSCH.

VIJFDE DRUK.

30 cents.